

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
19. (1084.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,1179
1 amerikai dollár	2,9273
100 magyar forint	1,5137

Aktuális

2

Román ígéretzön a Pruton túliaknak

Románia elismeri Moldovának a Szovjetunió szétesése után megszerzett szuverenitását, de nem ír vele alá határegyezményt – jelentette ki tegnap Chişinăuban Traian Băsescu, miután tárgyalta Mihai Ghimpu ügyvezető államfővel.

Kultúra

8

Érintésnyire a múlt

Érintőképernyős infopulttal gyarapodott Marosvásárhelyen a Teleki-Bolyai Könyvtár. A modern felszereléshez a Rotaract Téka kezdeményezésére, a Rotary Téka jóvoltából jutott hozzá az intézmény.

Média

9

Közvéleményezett sztárok

Az elemi iskolai végzettséggel rendelkező nőknek Cătălin Măruța a kedvencük, Mircea Badea pedig a legellenzenesebb számukra – derül ki a romániai sztárok rokonszenvidexét felmérő kutatásból. A magyarországi csillagok kedveltségi toplistáját a stand-up comedy műfaj képviselői vezetik.

Vezércikk

3

Önmagunkért: Moldováért

A mindenkori bukaresti vezetésnek el kellene jutnia a kézenfekvő felismerésig, miszerint a Moldovai Köztársaságot leginkább saját országa talpra állításával, európai értékekhez való tényleges felzárkóztatásával segíthetné, ami garanciát jelentene a keleti zónától történő végleges elszakadására is. Így – de csakis így – mindenki jól járna. ▶

Bogdán Tibor

Ahol mindenkinek büdös

Faji diszkriminációval vádolják a romákat kitelepítő csíkszeredai önkormányzatot**„Szargyári” csendélet. A csíkszeredai városvezetés a helyi szennyvízülepítő mellé, fémbarakkokba költöztetett roma családokat**

Fotó: Amnesty International

Nemzetközi botrányba keveredett Csíkszereda önkormányzata. Az Amnesty International éles hangú jelentésben marasztalta el a helyi tanácsot. A városvezetés hat évvel ezelőtt kényszerrel telepített romákat egy veszélyessé vált épületből a helyi szennyvízülepítő biztonsági zónájába. A jogvédők úgy vélik: szándékosan választotta az önkormányzat a legrosszabb megoldást, és telepítette a cigányokat veszélyes övezetbe. A hazai bíróság a városvezetésnek adott igazat, most azonban a strasbourgi emberi jogi bíróságnál a kereset. Szakértők szerint nemcsak Székelyföld, de egész Románia rajtaveszthet az ügyön. **7. oldal ▶**

Posztokodás a hónap végéig

▶ Hétfőig adott határidőt Markó Béla kormányfőhelyettes, az RMDSZ szövetségi elnöke a két koalíciós párt területi szervezeteinek, hogy meg egyezzenek a dekoncentrált intézmények vezetői tisztségeinek elosztásáról. A megadott végső időpont ösztönzőleg hat a romániai erdélyi megyékben, ahol még különböző okokból nem sikerült aláírni a helyi együttműködési szerződést. Tegnap Brassó és Kolozs megyében is elhárultak az utolsó akadályok a protokollum aláírása előtt, Hargita és Szatmár megyékben pedig ma tartanak újabb tárgyalási fordulókat. **3. oldal ▶**

Auschwitz figyelmeztetése

▶ Auschwitz túlélők, politikusok emlékeztek tegnap a auschwitz haláltábor helyszínén a tábor 65 évvel ezelőtti felszabadulásáról, miközben 35 állam kormányzati képviselői a holokausztról kezdtek nemzetközi értekezletet. **2. és 4. oldal ▶**

Az auschwitzi láger helyszínén tegnap gyertyák gyújtak

Fotó: Agerpres

Februárban utalhat az IMF

▶ Az országban tárgyaló küldöttség pozitív mérleggel zárta tegnap vizsgálódását, így februárban felszabadulhat a Nemzetközi Valutaalap (IMF) készlettel két részlete, míg az Európai Bizottság által folyósítandó összeg márciusban érkezik. Az IMF prognózisa szerint az első félévben egymillióig emelkedhet a munkanélküliek száma. „Két lehetőség van a kiadások lefaragására: csökkenteni kell a fizetéseket, vagy elbocsátani az alkalmazottakat. A kormány közéletet választott azzal, hogy befagyasztotta a béreket és ugyanakkor leépít” – értékelte az IMF-küldöttség vezetője, Jeffrey Franks. **6. oldal ▶**

Röviden

Lecsukják a PD-L-s polgármestert

Jogerősen egyenként 3,5 év azonnal letöltendő szabadságvesztésre ítélte tegnap a legfelsőbb bíróság Râmnicu Vâlcea demokrata-liberális párti polgármesterét és volt alpolgármesterét. Miercea Gutău és Nicolae Dicu kenőpénz elfogadásáért, illetve kenőpénz elfogadásában való bűnrészességért kerülnek börtönbe. A még hivatalban lévő polgármester tegnap igazságtalannak nevezte a bírósági ítéletet és a büntetés végrehajtásának elhalasztását kérte. Az előjáró arra hivatkozott, hogy ma Suceaván szeretne részt venni testvére temetésén.

Új szó: csökken a szlovákiai magyarok száma

Folyamatosan csökken a szlovákiai magyarok száma. Becslések alapján nagy a valószínűsége annak, hogy a jövő évi népszámláláskor mintegy 30-50 ezer fővel lesz kevesebb magyar Szlovákiában, mint 2001-ben volt – írta az *Új Szó* című szlovákiai magyar napilap tegnap. Az újság emlékeztet: a szlovákiai magyarok számáról az utolsó pontos adatok kilenc évvel ezelőttiek, a 2001-es népszámlálás alapján 520 ezer magyar nemzetiségű lakosa volt az országnak. A magyarok aránya 1991 és 2001 között mintegy 47 ezer fővel csökkent, miközben az összlakosság több mint százezerrel nőtt. Gyurgyík László szociológus szerint hasonló csökkenést hoz a magyarok körében a jövőre esedékes újabb népszámlálás, még annak ellenére is, hogy az összlakosság száma várhatóan újra nőni fog a 2001-es adatokhoz képest.

Hamenei: Izrael pusztulásra van ítélve

Izrael „nagy veszélyt” jelent a muzulmán világra nézve, de „pusztulásra van ítélve” – jelentette ki Irán legfőbb vallási és politikai vezetője, a teheráni látogatáson tartózkodó mauritániai elnökkel kedd este tartott megbeszélésén. Szavait honlapján idézték tegnap. „A cionista hatalom nyomással, a (Gázai övezet elleni) blokáddal, és népiertással el akarja tüntetni a palesztinokat az iszlám nemzetek közül, de nem fog neki sikerülni. Bizonyosan eljön a nap, amikor a térség népei elpusztítják a cionista rezsimet. Hogy mikor és hogyan fog ez bekövetkezni, az attól függ, hogy az iszlám nemzetek hogyan közelítik meg a kérdést” – jelentette ki Ali Hamenei ajatollah.

II. János Pál elrablását tervezte a Vörös Brigádok

II. János Pál pápa elrablását tervezte a 80-as évek elején a Vörös Brigádok olasz szélsőbaloldali földalatti szervezet – írta tegnap megjelent könyvében a néhai egyházfőboldoggá avatását elindító bíboros. Az olasz titkosszolgálat annak idején értesítette a Vatikánt a tervről – írta Slawomir Oder a *Miért szent?* című könyvében, amely a milánói Rizzoli kiadó gondozásában jelent meg. A Vörös Brigádok tagjai rabolták el és ölték meg 1978-ban Aldo Morót, az olasz Kereszténydemokrata Párt vezetőjét.

Radzsapaksze államfő nyert Sri Lankában

Mahinda Radzsapaksze jelenlegi államfő nyert a Sri Lanka-i elnökválasztáson – jelentette be tegnap a központi választási bizottság vezetője. Hivatalos adatok szerint a voksok 57,8 százalékát gyűjtötte be Mahinda Radzsapaksze. Vetélytársa, az ellenzéki Szárát Fonszeka, aki a szavazatok negyven százalékát kapta, kijelentette, hogy nem fogadja el az eredményt. Azzal vádolta meg Radzsapakszt, hogy az állami hírközlő eszközöket arra használta, hogy őt támadja, és közpénzeket sikkasztott el választási kampányához. További vád szerint megakadályozta a lakhelyéről elűldözött tamil kisebbséget – amelynek szavazataira Fonszeka számított – , hogy szavazzanak.

Román ígéretözön a Pruton túliaknak

ÚMSZ

Románia elismeri Moldovának a Szovjetunió szétesése után megszerzett szuverenitását, de nem ír vele alá határ-egyezményt – jelentette ki tegnap Chişinăuban Traian Băsescu, miután tárgyalta Mihai Ghimpu ügyvezető államfővel. A román elnök a bukaresti kormány több tagjának kíséretében érkezett Moldova Köztársaság fővárosába, kétnapos látogatásra. „Megvitattuk a határral kapcsolatos kérdést. Románia soha nem fog aláírni dokumentumot a román– moldovai határ megállapításáról” – mondta Băsescu. Hozzátette: országa ugyanakkor kész az európai normák szintjén fenntartani a határ ellenőrzését. A román elnök közölte: országa a következő négy évben kész 100 millió euró értékű visza nem térítendő hitelt nyújtani Chişinăunak az oktatás és az infrastruktúra fejlesztésére.

A Romániával való szövetség az Európai Unióhoz közeli Moldovát – ígérte Băsescu. Elmondta, hogy csak tavaly 14 ezer moldovai kapott román állampolgárságot, és meggyőződését fejezte ki, hogy ez a folyamat még intenzívebbé válik, és külön ügynökséget hoznak létre Bukarest-

Fotó: Agerpres

Traian Băsescu és Mihai Ghimpu: „ereikben ugyanaz a vér csörgedezik”

ben az állampolgárság odaítélésének megkönnyítésére. A politikus ígéretet tett arra, hogy növelni fogják a román főiskolákon tanuló moldovai diákok számát, s további két-három konzulátust nyitnak a Pruton túli országban. Mihai Ghimpu rámutatott, hogy a liberális pártok alkotta koalíció

hivatalba lépése óta a két ország között nincs véleménykülönbség. Hangsúlyozta, hogy Moldovának segítségre van szüksége, fejlesztenie kell az infrastruktúrát és meg kell oldania a gázkérdést. „Országainknak azonos a nyelve, a kultúrája, népeinkben ugyanaz a vér csörgedezik. Senki nem tilthatja meg a testvéreknek, hogy szeressék egymást” – fogalmazott a moldovai politikus. A román államfő tegnap megkoszorúzta Ştefan cel Mare volt uralkodó szobrát Chişinăuban. Băsescut ovációval fogadták a moldvai főváros lakói. ◀

Băsescu „Kabult” is meglátogatja

Bukaresti elutazása előtt a román államfő, kétnapos látogatásának programját részletezte azt mondta: szándékában áll Kabulba is elutazni. Mint utóbb kiderült, Traian Băsescu nem az afgán fővárosra, hanem Moldova Köztársaság harmadik legnagyobb városára, Cahulra utalt.

EU-országokat irritál a burka

Hírösszefoglaló

A burka viselését jelentősen megszigorítani kívánó francia törekvések nyomán az olasz hatóságok is fontolóra veszik, hogy betiltsák az egész testet takaró női ruhadarabok viselését. A nőpolitikáért felelős miniszter tegnap nyilvános helyeken viselt öltözképzést szabályozó törvény felülvizsgálatáért emelt szót. A törvény szövege szerint nem szabad olyan ruhadarabot viselni közterületeken, amely nem teszi lehetővé az arc felismerését. Mara Carfagna szerint a módosítandó törvénynek ki kell mondania: a nyilvánosság előtt nem lehet olyan viseletben megjelenni, amely csak a szemek előtt van keskeny rés (ez a női ruha az úgynevezett nikáb), illetve a rést is sűrű szövésű rács takarja (burka). Véleménye szerint meg kellene tagadni az olasz állampolgárságot azoktól a muzulmánoktól, akik arcuk elfedésére kényszerítik családjuk nőtagjait. A britek nagy többsége ellenzi az olyan női iszlám öltözetek nyilvános viselését, amelyek az arcot vagy az egész testet eltakarják, ugyanakkor azt sem akarják, hogy a kormány bármilyen módon beleszóljon az egyének öltözködésébe. ◀

Auschwitz örök figyelmeztetése

Hírösszefoglaló

Auschwitzi túlélők gyülekeztek tegnap a nagy hidegben a lengyelországi Oswiecimben, az auschwitzi haláltábor helyszínén, hogy megemlékezzenek a tábor 65 évvel ezelőtti felszabadulásáról, miközben 35 állam kormányzati képviselői a holokausztról kezdtek nemzetközi értekezletet. A rendezvényen lengyel ve-

tökkel együtt részt vett Benjámín Netanjahu izraeli kormányfő. Jelen volt mintegy 150 egykori auschwitzi fogoly, és számos politikus, beszédet mondott három volt fogoly, továbbá Lech Kaczyński lengyel államfő, Netanjahu, Andrej Furszenko orosz oktatási miniszter és Jerzy Buzek, az Európai Parlament elnöke. A holokauszt emléknapiján az izraeli államfő Berlinben, a né-

met parlamentben mondott beszédet. „Olyan jövőről álmodom, amelyben nincs helye a gyűlöletnek, a háborúnak és az antiszemitizmusnak” – jelentette ki Simon Peresz. A Bundestag 1996-ban az akkori államfő, Roman Herzog kezdeményezésére nyilvánította a holokauszt emléknapijává január 27-ét. Izraeli elnök első ízben szólalt fel a németországi holokauszt-emléknapon. ◀

Az auschwitzi megemlékezésen a politikusok mellett a náci haláltábor túlélői is koszorúztak

Fotó: Agerpres

Hétfőig posztoszkodhatnak

Hargita és Szatmár megyében ma ül asztalhoz az RMDSZ és a PD-L

ÚMSZ-összeállítás

„Legtöbb megyei szervezeteink már megegyeztek a Demokrata-Liberális Párt helyi vezetőségével a dekoncentrált intézményvezetői tisztségek elosztásáról, sőt egyes helyeken már az együttműködési szerződést is aláírták. A még hátralevő megyék hétfőig kapnak határidőt a protokollum megkötésére” – nyilatkozta az Agerpres hírügynökségnek Markó Béla kormányfőhelyettes, az RMDSZ szövetségi elnöke. Hozzátette: a közös kormányzás azt feltételezi, hogy a partnerek politikai súlyuknak megfelelően vállalják a felelősséget a központi és helyi adminisztrációban. „Mégis, a dekoncentrált intézmények esetében a szakmai felkészültséget kell előtérbe helyezni, ezért területi szervezeteink annak függvényében is tárgyalnak, hogy hol rendelkezünk jól képzett munkatársakkal” – tette hozzá Markó. A szövetségi elnök hangsúlyozta, hogy az RMDSZ központi vezetése nem avatkozott bele a tárgyalásokba, hagyták, hogy a helyi viszonyokat jól ismerő vezetők alkudják ki a nekik megfelelő tisztségeket. „Ők tárgyalnak, azzal a részünkről támasztott követelménnyel, hogy minél jobb kapcsolatot építsenek ki a koalíciós partner helyi szervezeteivel, hiszen a koalíciónak helyi és központi szinten is érvényesülnie kell” – zárta nyilatkozatát Markó.

Kolozsváron ma írják alá az RMDSZ-PD-L-egytümműködést

Kolozs megyében várhatóan ma írják alá az RMDSZ és a PD-L közötti együttműködési szerződést, amely rögzíti a két alakulatnak járó igazgatói és aligazgatói tisztségek arányát. Múlt héten akkor akadtak el a tárgyalások, amikor a Vákár Istvánnak „kiszemelt” Mezőgazdasági Kifizetési Ügynökség igazgatói tisztségére a független képviselőcsoport nevében Vasile Soporan is benyújtotta igényét. Amint lapunk László Attilától, az RMDSZ Kolozs megyei elnökétől megtudta, ez az akadály elhárult, Vákár megkapja a posztot. Kolozs megyében összesen 84 tisztségen kellett osztozkodnia az RMDSZ-nek és a PD-L-nek. A magyarság megyei arányát tartva szem előtt a Szövetség a posztok 16,67 százaléka tartott igényt, amit harminchat tisztségre – közöttük hat igazgatói és huszonegy aligazgatói pozícióra – „váltott át”.

Brassóban megegyeztek

A Brassó megyei negyvenkét dekoncentrált intézmény vezetői tisztségeinek elosztása befejeződött – jelentette be tegnap George Scripcaru, a PD-L megyei elnöke, hozzátéve, hogy a tárgyalások eredményét a két kormánypárt megyei választmányának is meg kell erősítenie a napokban. A protokollum értelmében a 9%-os

Brassó megyei magyarság öt igazgatói posztot kap, a többi a PD-L-nek jut. Scripcaru azt is elmondta, hogy a szociáldemokrata Emil Niță alprefektus lemondásával megüresedett alprefektusi tisztségbe a napokban fogják beiktatni Ambrus Károlyt. Erre a ceremóniára eddig azért nem kerülhetett sor, mert Ambrus nem rendelkezett közhivatalnoki minősítéssel. „Alkalmaztuk a megyei tanácsnál, és a kérdés megoldódott” – fejezte be a PD-L-s politikus.

Szatmáron nem biztos, hogy ma megegyeznek

A Szatmár megyei RMDSZ és a PD-L helyi szervezete ma este folytatja a hétfőn félbehagyott tárgyalásokat a dekoncentrált intézmények igazgatói tisztségeinek elosztásáról. Kérdésünkre, hogy mi várható, a szövetség megyei ügyvezető elnöke, Gáman Mihály elmondta, hogy nagyon kemény tárgyalásokról van szó, s az RMDSZ mindenképpen ragaszkodik a neki járó posztokhoz, ezért egyáltalán nem biztos, hogy ma este végleges megegyezés születik. Hozzátette: azok a híresztelések, amelyek a helyi lapokban megjelentek – esetenként neveket is megneveztek – csak találgatások.

Minden posztra igényt tart a PD-L Hargita megyében

Hargita megyében is gondok adódtak a két koalíciós párt helyi

szervezeteinek osztozkodása körül, ugyanis az eredeti határidőt túllépve, ma immár harmadszor ülnek le tárgyalni az RMDSZ és a PD-L vezetői. Amint Borboly Csaba, az RMDSZ területi elnöke lapunknak korábban elmondta, elsősorban a megye etnikai arányait tartják szem előtt, de hajlandóak lemondani egy-két tisztségről annak érdekében, hogy román többségű megyékben is funkcióhoz jussanak magyar szakemberek. Lapunk megkeresésére Vasile Mihalcea, a PD-L Hargita megyei elnöke azzal indokolta a tárgyalások elhúzódását, hogy „van idejük”, ugyanis az eredetileg lejárt határidőt meghosszabbították. Mihalcea elmondta: az osztozkodásnak nincsenek érzékeny pontjai, és jelöltállításakor a szakmai szempontot érvényesítik. Lapunk kérdésére, hogy a Hargita megyei funkciók közül melyekre tartanak igényt, Mihalcea egyszerű válasza magyarázatot adott a tárgyalások eddigi lassúságára: „mindegyikre”. A vélhetően végleges mai döntés előtt, a „vesztes” Szociáldemokrata Párt Hargita megyei szervezetének elnöke, Mircea Dușă „felemlgette”, hogy kormányzásuk alatt is alprefektus lehetett Ladányi László és más magyar igazgatókat sem bocsátottak el. Kérdésünkre, hogy mire számítanak a PD-L és RMDSZ részéről, abbéli reményét fejezte ki, hogy szakmai alapon átengednek néhány vezetői tisztséget a még funkcióban levő embereknek. ◀

Önmagunkért: Moldováért

Bogdán Tibor

Akárcsak első mandátuma elején, újraválasztása után is a túlradó derültség jegyében próbálja meg Traian

Băsescu államfő szorosabbra fűzni (jelen körülmények között egyenesen újraéleszteni) Románia és a Moldovai Köztársaság kapcsolatát.

Öt évvel ezelőtt Bukarest és Chișinău valóságos versengést egymással a jóindulatú gesztusokkal: Vladimir Voronin moldovai elnök tekintélyes mennyiségű óbert küldetett a cotroceni-i palota pincéibe, román kollégája pedig nem kevés pénzzel, nyugati lobbizással támogatta a moldovai elnök számára akkoriban fontos szerepet betöltő Moldovai Kereszténydemokrata Néppártot.

Aztán ahogy a pénz elfogyott, a borosflaskák kiürültek, a kapcsolatok is lehűltek, a két elnök éveken át válogatott sértéseket vágott egymás fejébe, országaik pedig olyan messze kerültek egymástól, mintha a Prut határ folyó óceánná szélesedett volna.

Újraválasztása után Traian Băsescu, a chișinăui politikai vezetésben beállott meghatározó változásokra alapozva, ismét megpengette a barátság húrjait, egyenesen szívügyének nevezve a Moldovai Köztársasággal való testvéri viszony kialakítását, hathatós támogatást ígérve Moldova modernizálásához, uniós integrációjához. Félő azonban, hogy a megindító szavak (kész csoda, hogy az államfő nem könnyezte meg őket) inkább Romániában, mint a Moldovai Köztársaságban aratnak majd tetszést, utóbbi országban ugyanis a lakosság tekintélyes része nem kér Bukarest jóindulatától.

Traian Băsescu ismét megfélekedzeni látszik arról, hogy a kétoldali viszonyt eddig is Bukarest éretlen atyáskodása hűtötte le; azzal sem számol, hogy Moldova modernizálása, sorsának jövőjének meghatározása mindezekelőtt lakosainak, illetve az általuk választott vezetésnek a joga és feladata. Bukarestnek tekintettel kellene lennie Chișinău – nem is minden ok nélküli – érzékenységére, ügyelnie arra, hogy ne váljék amolyan lelkes úttörő csoporttá, amely átsegíti az úttesten azt a vak bácsit is, aki nem akart átmenni.

Romániának a saját portáján kellene elsősorban rendet teremtenie, tulajdon integrációja kiteljesítésén kellene az eddiginél sokkal több politikai akarattal munkálkodnia. Azon, hogy talpra állítsa gazdaságát, enyhítse a nyomort, véget vessen a legfelsőbb szinteken is elburjánzó korrupciónak, felszámolja az egyéni vállalkozást, és általában mindenféle kezdeményezést ellehetetlenítő bürokráciát. Mindezzel nemcsak vonzó országgá válna a moldovaiak szemében, de végre a nyugati kancelláriákban is hiteles partnerként tartanák számon, így pedig nyilván nagyobb nyomattal állhatna ki a „Pruton túli testvérek” mellett is.

A mindenkor bukaresti vezetésnek el kellene jutnia a kézenfekvő felismerésig, miszerint a Moldovai Köztársaságot leginkább saját országa talpra állításával, európai értékek melletti tényleges felzárkózásával segíthetné, ami garanciát jelentene a keleti zónától történő végleges elszakadására is. Így – de csak így – mindenki jól járna.

Román lapszemle

A kolozsvári Állami Magyar Színház művészei alkotják az ország legjobb színtársulatát – nyilatkozta Andrei Șerban világ-hírű román rendező, aki a napokban mutatta be a kincses városban a Suttogások és sikolyok című darabot. (Evenimentul zilei) ▶ A fővárosi tömbházak tucatjai önként kapcsolták le magukat a távhőszolgáltató rendszerről, abbéli félelmükben, hogy januárra tízmilliók számlákat kapnak majd. (Gândul) ▶ Húsz százalékkal csökkentek a hajózható dunai csatornák használati díjai, ugyanis a befagyott víz miatt nehézkes az áthaladás. (Curentul)

„Beciánozták” a PNL székházát

Össztűz zúdult Brüsszelben és itthon a liberálisokra az RMGC támogatása miatt

Cs. P. T.

▶ A verespataki aranykitermelés elleni állásfoglalásra készítette tegnap a Nemzeti Liberális Pártot (PNL) az Adina Vălean európai parlamenti képviselő által szervezett keddi, brüsszeli bányászati szeminárium negatív visszhangja. Mint ismert, a rendezvényt a beruházó kanadai-román Rosia Montana Gold Corporation (RMGC) bűjtött lobbicímű minősítették bírálói, köztük egy liberális európai parlamenti képviselő, Renate Weber is. Mindannyian azt vetették Adina Vălean – Crin Antonescu PNL-elnök felesége – szemére, hogy a szemináriumon egyoldalúan mutatták be az előadók a projektet, az aranykitermelés esetleges káros hatásairól alig esett szó. Többen – így például Tőkés László EP-képviselő – csalódásukat fejezték ki amiatt, hogy „egyes jelek szerint a román Nemzeti Liberális Párt is megváltoztatni látszik véleményét a verespataki bányakitermelés ügyében”.

A liberális pártban csalódhattak azok is, akik tegnap hajnalra összefirkálták Bukarestben a PNL központi székházát. „Mentsétek meg Verespatakot!”, „Euro-Vălean, a kanadaiak rabszolgája!” – díszelgett tegnap reggel az alakulat Aviatorilor utcai ingatlanának kerítésén.

Környezetvédő partizánakció? A PNL bukaresti székháza „bánta” Adina Vălean brüsszeli szereplését

A PNL tegnap közleményt bocsátott ki, amelyben leszögezte: Adina Vălean nem a párt álláspontját képviselte a rendezvény megszervezésekor. Mi több, az alakulat megítélése szerint az európai parlamenti képviselő szemináriuma nem minősíthető az RMGC projektje melletti lobbinak. „A bírálók megpróbálják elterelni a figyelmet arról, hogy a

kanadaiak fő támogatói a Boc-kormány és Adriean Videanu” – utal a közlemény arra, hogy az aranykitermelés tervének „újraértékelését” a kormány a programjába foglalta, a gazdasági miniszter pedig többször kijelentette: az országnak szüksége van az aranytartalmú kiaknázására.

Mint ismert, a keddi szemináriumon a három erdélyi magyar

EP-képviselő is részt vett. Egyikük, Sógor Csaba lapunknak megerősítette: a rendezvény valóban egyoldalúan mutatta be a verespataki projektet. „Ráadásul Adina Vălean képviselő húsz perccel lerövidítette a konferencia időtartamát, csak hogy a cianos aranykitermelés bírálói ne kaphassanak szót” – mondta az EP-képviselő. ◀

Sínen az új nyugdíjrendszer

A várva várt jó hír mellett – miszerint Románia lehívhatja a Nemzetközi Valutaalaptól a készletlét hitelt több mint hárommilliárd eurós harmadik és negyedik részletét –, még egy örvendetes fejleményt hozott a nemzetközi pénzügyi és a bukaresti illetékesek találkozóorozata: a valutaalapiak és az Európai Bizottság küldöttei rábólintottak a nyugdíjtörvény tervezetére.

Bogdán Tibor

▶ A Nemzetközi Valutaalap viszont határidőt tűzött ki a nyugdíjakat szabályozó törvény elfogadására – persze a maga diplomatikusan módján: küldöttségének vezetője, Jeffrey Franks „előrejelte”, hogy a nyugdíjrendszer reformja legkésőbb idén júniusig megtörténik.

Bukarest nem aggódik

A Nemzetközi Valutaalap Bukarestbe látogató küldöttei néhány változtatást is javasoltak a törvényben a román félnek, amelyet – Jeffrey Franks szerint – az illetékesek végre is hajtottak. Ezek természetéről azonban nem kívántak beszélni, annyit azonban elárult, hogy a nyugdíjtörvény elsősorban a Világbank Romániával foglalkozó képviselőit foglalkoztatta. Egyben reményét fejezte ki abban, hogy a valutaalapi küldöttek által jóváhagyott jogszabálytervezet elnyeri saját szakértői tetszését is.

Hazai kormányforrások szerint Bukarest nem nyugtalanodik, mivel a „központ” rendszerint egyetért a hely-

színen vizsgálódó küldöttségek megállapításaival.

Egységes nyugdíjkorhatár

Az új nyugdíjtörvény tervezete szerint a nyugdíjkorhatár hatvanöt év lenne, mind a férfiak, mind pedig a nők esetében. A teljes összegű nyugdíj elnyeréséhez harmincöt éven át kell befizetni a szükséges hozzájárulásokat a társadalombiztosítás és a nyugdíjrendszer költségvetéséhez, a minimális hozzájárulás időtartamát pedig tizenöt évben állapították meg.

Vannak természetesen kivételek is, a különleges munkakörülmények között dolgozó alkalmazottak tartoznak ide. Mindazoknak a személyeknek az esetében, akik legalább hat éven át dolgoztak ilyen körülmények között, a nyugdíjkorhatár egy évvel csökken.

A kötelező magánnyugdíjrendszerhez való hozzájárulások összegét három százalékra emelő előző rendelkezésekkel szemben az új törvény nem módosítja a befizetéseknél ezt a fajtáját, így ebben az évben is a brut-

tó bér két és fél százaléka kerül át a magánnyugdíjalapokhoz, a korábban előírt három százalék helyett. Ezt a részarányt azonban évente emelik, így a következő esztendőknél során eléri majd a hat százalékot.

Meghatározó munkakörülmények

A törvénytervezet értelmében a társadalombiztosí-

tási hozzájárulások összege a munkakörülmények szerint változik. Normális munkakörülmények esetén a bér 31,3 százalékában alapították meg, amelyből 10,5 százalékot az alkalmazott, 20,8 százalékot a munkáltató fizet. A rendkívüli munkakörülmények között dolgozó munkavégző számára megállapított részarány 36,3 százalékos, ebből úgyszintén 10,5 százalék terhel az alkalmazottat, a munkaadót pedig 25,8 százalék. Végül a különleges és más munkakörülmények között foglalkoztatottak kategóriájánál a részarány 41,3 százalékos: a munkavállaló változatlanul 10,5 százalékot fizet, a munkaadó viszont 30,8 százalékot.

Az egyéni társadalombiztosítási hozzájárulások összegét a havi bruttó bér, valamint a munkahelyi rangsorolások által meghatározott együttható alapján számítják ki. Hozzájárulási időnek számítanak azok a periódusok is, amelyeket a biztosított munkabelet, szakmai megbetegedés nyomán rokkantsági vagy munkaképtelenség után járó nyugdíjban vagy gyermeknevelési szabadságon töltött. Hasonlóképpen becsapítanak az állami költségvetésből – diplomaszerezés esetén – az egyetemi tanulmányok, valamint a katonai szolgálat éveit is. Több egyetem elvégzése esetén azonban csak egyetlen egyetemi tanulmányhoz szükséges időszakot vesznek figyelembe, ezt a bizto-

sított tetszés szerint megvásárolható.

Tartalékalap születik

A jogszabálytervezet meghatározza a társadalombiztosítási költségvetés bevételi forrásait is. Ennek megfelelően a büdzsét részben a társadalombiztosítási hozzájárulásból, a kamatokból, a késedelmes befizetések után kirovott büntetésekből befolyó összegek alkotják, másrészt a bevételi források közé tartoznak az állami költségvetésből az állami társadalombiztosítási költségvetés kiegyensúlyozására kiutalt összegek. Utóbbiakat az évi állami költségvetési tervek keretében hagyják jóvá. Az állami társadalombiztosítási jövedelmekből évente három százalékot meg nem haladó összeget tartalékalapba fizetnek be. Ennek halmozott összege nem haladhatja meg az érintett költségvetési évre előirányzott kiadásokét. Ebből az alapról fedezik – alaposan indokolt esetekben – a társadalombiztosítási szolgáltatások költségeit vagy a nyugdíjrendszernek az állami költségvetésben jóváhagyott egyéb kiadásait. A tartalékalapról a létrehozását követő első három évben nem lehet pénzt költeni.

A nyugdíjtörvényt közzéteszik a Hivatalos Közlönyben való megjelenése után hat hónappal lép érvénybe. ◀

Jeffrey Franks elégedett (a nyugdíjtörvénnyel is); Sebastian Vlădescu pénzügyminiszter nemkülönben

Auschwitz: az emberiség szégyenfoltja

Auschwitz halálraítélte, de csodával határos módon még életben maradt rabjai hatvanöt esztendővel ezelőtt ezen a napon már huszonnégy órája élvezhetették a szabadság régen elfelejtett ízét: a Berlin felé nyomuló szovjet csapatok felszabadították a haláltábor.

MTI

▶ A koncentrációs táborok gondolata ugyan nem a múlt évszázadban született meg, a történelem leghírhedtebb koncentrációs táborai azonban a 20. században, a hitleri Harmadik Birodalomban működtek.

Lágerhálózat

Németországban Hitler 1933-as hatalomra jutása után szinte azonnal meghozták azt a törvényt, amely lehetővé tette, hogy bárkit korlátlan ideig, ítélet nélkül fogva tartsanak. Elsősorban a zsidó származásúakat internálták, de üldözték a politikai ellenfeleket, az ún. kisebbséghez tartozókat, a homoszexuálisokat, a papokat, a cigányokat és a bűnözőket is. Már 1933 tavaszán megkez-

1944 március végére 20 főtábor és 165 munkatábor működött a német birodalom területén; a háború előkészítéséhez, majd később a háborúhoz is egyre több kényszermunkaerőre volt szükség.

„Tudományos” megszállás

A zsidók módszeres, „tudományos” gyilkolása 1941 végén kezdődött a chelmói megsemmisítő táborban, majd Treblinkában, Sobiborban és Belzecben folytatódott. A német vezetés 1942 januárjában fogalmazta meg a 11 milliós európai zsidóság megsemmisítésének szándékát, kezdetét vette a zsidó nép kiirtását célzó „Endlösung”, a végső megoldás. A kezdetben munkatáborokként is működő auschwitzi (Oswiecim) és a majdaneki tábor, már a tömeges megsemmisítés céljára alakították ki: az auschwitzi törzstáborban és a hozzá tartozó, 1942-ben kiépült Birkenauban, valamint Majdanekben építették az első gázkamrákat. (A zárt kamrába beengedett Cyklon B gázzal végrehajtott népirtás első áldozatai 1942 márciusában szovjet hadifog-

lyok voltak.) 1942 júniusában kezdték építeni a négy krematóriumot, melyeket 1943 márciusában helyeztek üzembe –, ezek napi kapacitása elérhette a nyolcezer főt. Az SS által irányított, cinikus eutanázia-programnak elnevezett megszállásban, az értéktelenné ítélt emberek – az elmebetegek, fogyatékosok stb. – elpusztításában orvosok is közreműködtek.

Románia, a „pragmatikus”

Az auschwitzi volt a náci lágervilág legnagyobb tábor-komplexuma, amely az Auschwitz I. koncentrációs táborból, a birkenauai megsemmisítő (Auschwitz II.) és a monowitzi kényszermunkatáborból (Auschwitz III.) állt. A tömeges népirtás 1942-es programszerű megkezdése után Auschwitz vált az európai zsidóság megsemmisítésének központjává.

A náci holokauszt áldozatainak számáról különböző források eltérő adatokat közölnek. Az auschwitzi német adminisztráció fennmaradt iratai és más kutatások szerint az auschwitzi tábor-komplexumba hurcoltak szá-

ma összesen 1 041 000 fő volt: Lengyelországból 300 ezer, Görögországból 55 ezer, Németországból 69 ezer, Hollandiából 60 ezer, Franciaországból 69 ezer, Szlovákiából 27 ezer, Belgiumból 25 ezer, Magyarországról 436 ezer embert deportáltak ide.

A holokauszt történetének legnagyobb és leggyorsabb deportálási akciója Magyarországon, 1944. május 15-én, a német megszállást követően kezdődött: július 9-ig, azaz 56 nap alatt, német adatok szerint 437 402 zsidót deportáltak Magyarországról, 15 ezer fő kivételével mindegyiküket Auschwitz-Birkenauban.

(Románia azzal kérkedik, hogy innen, a szomszédos országokhoz képest sokkal kevesebb zsidót szolgáltatott ki a német haláltáboroknak. Való igaz: a bukaresti fasiszta vezetés „pragmatikusabb” volt: „háziilag”, „költségkímélő módszerekkel”, nagyvárosokban – például Bukarestben, Iași-ban – megrendezett pogromokban, a hírhedt transznisztriai halálvonaton stb. végzett velük.)

Az auschwitzi múzeum mintegy 1,1 millióra teszi az itteni lágerbe irányított zsi-

dók számát, az orosz Szövetségi Biztonsági Szolgálat archívumaiból származó adatok szerint viszont legalább 4 millió áldozata volt Auschwitznak.

13 millió áldozat

Az auschwitzi tábor 1945 januárjában a Vörös Hadsereg elől visszavonuló nácik felszámolták, a II. és a III. krematóriumot felrobbantották, és elégették az irrátér nagy részét. Több mint 58 ezer embert elhajtottak Németországba, de a táborban még január 20-án is tömegesen lőtték agyon a foglyokat. Amikor a szovjet csapatok január 27-én felszabadították a tábor, 7650, csonttá soványodott túlélőt találtak, akiknek több mint a fele lengyel és magyar volt. A náci holokausztnak megközelítőleg 13 millió áldozata volt: közel 6 millió zsidó, a kétmillió európai cigányság 10-30 százaléka, 3,3 millió szovjet hadifogoly, 2,5 millió nem zsidó származású lengyel, német, továbbá más kelet- és nyugat-európai emberek százai, akiket különböző politikai, vallási és szociális szempontok miatt likvidáltak. ◀

Lap-top

A nap címe. Boc káderpolitikája egy milli-óba került nekünk, *Evenimentul zilei*.

Magyarzat. Nem éppen olyan nagy ügy, ahogyan az EVZ beállítja, és ne ijedjünk meg: noha a pénzt természetesen a mi zsebünkől kell kifizetni, nem euróról, hanem csak (új) lejéről van szó. Jelesen arról a pénzről, amelyet a kormányának az ellenőrzési hivatalától lojalitási kritériumok alapján elbocsátott huszonegy hivatalnokának kell kárpótlásként kifizetnie. A kulcsszó pedig nem a 'kár', hanem a 'lojalítás' (illetve annak hiánya). Akik nem hűek, azok hűlyék, mert elbocsátatnak.

DD és TB. A *Gândul* előzménytelen szélhámosságra hívja fel a figyelmet: az államfővel készített múlt decemberi interjúját Dan Diaconescu, az OTV szellemi atyja és gyermeke január 25-én, hétfőn úgy adta el, mint ami előben megy. Az újságírók felhívták a tettest. DD elmondta, hogy Indonéziában tartózkodik, a műsort pedig szándékosan „adta el” úgy. Tehát DD tudatosan használta médiacsáléteknak az államelnököt! Amikor erre rákérdeztek, azt válaszolta: „Nem használtam ki: kölcsönösen segítettek egymást!” Hát igen, Traian Băsescu és Dan Diaconescu, valamint az OTV (a manelék adója) cinkosok, összekacsintanak, segítik egymást. Lehet, hogy TB többet keresne az OTV szerencsejáték-sorsolásának levezetőjeként, mint államfőként; jó lehet tudni, hogy mandátuma lejártával a megélhetése biztosítva van.

Csak foci. Éljen a román-magyar ellenségeskedés! – olvassuk az *Academia Cațavencu* legújabb számában. Természetesen (csak) futballról van szó: Iuliu Mureșant, a Kolozsvári CFR elnökét nem választották újra a Román Labdarúgó Szövetség Végrehajtó Bizottságába, emiatt Pászvány Árpád, a kolozsváriak finanszírozója megsértődött. Rá viszont Mircea Sandu haragudott meg, azért „a kolozsvári magyar” meg akarta hiúsítani az újválasztását!

A nap állírá. A PD-L mániákus igazság- elvű reformerei „a nyilvánvaló csalások miatt” követelik a legutóbbi elnökválasztás eredményeinek törlesztését és a második forduló megismétlését.

Minden napra egy mondás

„Ha két ember összevész, mindig mind a kettő a hibás.” Lev Tolsztoj

Motiváció

Horváth István

Kívánczóság

Parancsod világos: meg kell tartóztatnom magamat a test kívánczóságától, a szemek kívánczóságától és az élet kevélységétől. Tilalom alá tetted a bujálkodást; a házasságot megengeded, de annál is nemesebb valamire figyelmeztettél, s mivel meg is adtad, valóra vált rajtam, még mielőtt szent titkod szolgálja lettem.

Ez igaz. De az én sokat emlegetett emlékezetemben még mindig él bizonyos dolgok emléke, amelyeket a megszokás rögzített belém. Körülrajzoznak; éber állapotomban nincs rajtam erejük, de mikor alszom, a beleegyezésig, sőt majdnem a cselekedetig gyönyörködöm bennük. És akkora hatalma van az ilyen család álomképnek testemen, lelkemen, hogy az üres látomás rá tud venni álomban arra, amire a valóság szemlélete nem tud rávenni éber állapotomban!

Nem én vagyok-e akkor is én, uram, Istenem? S mégis milyen nagy különbség szakajt el magamat önmagamtól, amikor az álomba átszenderedem, vagy onnan ide visszaébredek! Hol marad az értelem, amely éber állapotban az ilyen képzelődéseknek ellenáll, sőt rendíthetetlen marad, még ha maga a csábító valóság kerül is eléje? Becsukódik, mint a szem? Elszenderül, mint a test érzékei? De akkor hogyan van az, hogy akárhányszor álomban is ellenállunk, és semmi ilyen csábítgatásba bele nem egyezünk, mert emlékezünk ébren tett fogadásunkra s nagy tisztán meg is maradunk mellette? Mert tényleg olyan nagy a különbség ébrenlét és álom között, hogy ha alvás közben megessik valami rajtunk, felébredéskor lelkiismeretünk megnyugszik.

Aurelius Augustinus: Szent Ágoston vallomásai.
Fordította Dr. Vass József

SZELLEMI DÉZÉS

Rangsor

Meleget, hideget kapott húszéves születésnapjára az RMDSZ. Meleget többet, ami azzal is összefügg, hogy a reményt erősítő kormányzásra esett az ünnep, nem a csüggedést növelő ellenzéki ségre. Mert hiába okoskodunk, Széchenyi is megmondta, hogy a magyar csak önmagára számíthat. Mint másoknak az évfordulón, nekem is volt pár vitám az okoskodókkal. Főleg azokkal, akik az adott viszonyokat mellőzve, folyvást rangsorolják a határon túli magyar szervezeteket.

Néhány évvel ezelőtt, amikor Csákyék Dzurindával kormányoztak, ők voltak a legjobbak, mert sikerült beindítani az önálló felvidéki magyar egyetemet. Ám azt kevesen tudják, hogy a komáromi egyetemnek nem elég szilárd a háttere, s a félmilliós magyarság számarányához nincs elegendő magyar általános és középiskola. Nem kis részt azért, mert sok magyar szülő, főlegből vagy megszokásból, szlovákul taníttatja a gyermekét. Megdöbbentő élményem volt egy kétezer lakosú magyar településen, a kastélyairól ismert Csúzon, ahol csak szlovákul tanítanak. A szülők szerint azért nem kéri a magyar tanítást, mert félnek a szlovák tanárok szájától. „Kiátkoznának bennünket!” – mondta egyikük. „Na és? Azzal maradnak!” – válaszoltam, s nagyon csodálkoztak, amikor közöltem velük: Erdélyben ma már elképzelhetetlen lenne, hogy akár két-háromszáz lakosú magyar faluban ne legyen magyar oktatás.

Bár még nincs államilag finanszírozott külön magyar egyetemünk, nyolc városban folyik magyar nyelvű felsőfokú oktatás (a Babeș-Bolyai Tudományegyetem keretében tizenkétezer magyar fiatal tanul anyanyelvén, háromszor annyi, mint egykor az önálló Bolyain), Erdély nagyon is állja az összehasonlítást! Túl azon, hogy szinte mindenütt, ahol igényelték, sikerült magyar líceumot létrehozni, a százezer lakosra jutó magyar egyetemisták száma jóval több, mint Csákyéknál. Már nem az a nagyobb gond, hogy nincs elég oktatási intézményünk, inkább az, hogy a fogyó gyermeklétszám miatt a meglévők sem telnek meg.

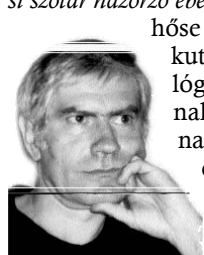
A Vajdaság autonómiájával az említett rangsorban újabbán Pásztorék kerültek az élre. Csakhogy ez az összehasonlítás is torz. A vajdasági (formálódó) autonómia az ott élő többségi (!) szerb és horvát lakosság támogatásával jött létre. Nálunk meg a leghangosabbak (tessék csak figyelni az SZNT, EMNT és az MPP kampányára!) a románok nélkül akarják létrehozni! Mert hány román támogatója is van Har-Kov-ban az autonómiának? Mármost annak, amit a román parlament is megszavaz, mert nélküle fabatkát sem ér? Vagy csakugyan maszlag és népbutítás az egész?

Sike Lajos

Fenyegető biztonság

A németül beszélők számára Juli Zeh és Ilja Trojanow neve fogalom. Juli Zeh-t 1999 óta tizenöt rangos irodalmi díjjal tüntették ki otthon és külföldön egyaránt. Eredetileg nemzetközi jogot tanult Passauban, Karakkóban, New Yorkban és Lipcsében (a helyszínek sem érdektelenek). Aztán irodalomtudományi diplomát is szerzett. Politikai elkötelezettségét a környezetvédelem, az állatok és az állampolgárok jogai iránti érdeklődésének köszönhetette. (Ismét nem árt figyelni a társításra!) Olvasói érdeklődését pedig elsősorban azoknak a sajátos nézőpontoknak, amelyek lehetővé tették számára, hogy eredeti és meghökkenítő világokat konstruálhasson. Egyik legsikeresebb regényének címe *Kis társalgási szótár házőrző ebek számára*. A regény főhőse egy író Othello nevű kutyája, az ő belső monológjából bontakozik ki annak a meghökkenítő világnak a képe, melyben mi emberek, éldegélünk.

Bíró Béla

Ilja Trojanow nem kevésbé egzotikus alakja a német irodalomnak és közéletnek. Szülei

még a diktatúra alatt disszidáltak Bulgáriából. Ilja már németként nőtt fel, de kelet-európai kötődéseit sem veszítette el, beszél bolgárul is, és akárcsak a nyugatnémet Juli, különös érzékenységet mutat (a kommunista diktatúrák által is lábbal tiport) állampolgári jogok iránt.

A két nevet egy közösen írt könyv és az azt követő tévészereplések kötik össze. A könyv címe: *A szabadság megrohamozása: biztonságmánia, rendőrállam és a polgári jogok leépítése*. A szerzők nem kevesebbet állítanak, mint hogy állampolgári biztonságunkat e pillanatban leginkább biztonság fenyegeti.

Évtizedeken át úgy tűnt, hogy a nyugati társadalmak a demokrácia kiterjesztésének irányában haladnak. Ez a folyamat mára megfordult. Világ szerén tova. Ma már Németországban az állampolgárok több mint egyharmada áll biztonsági megfigyelés alatt, azaz a rendszer minden harmadik állampolgárt virtuális gonosztevéként tart nyilván, s a szám évről évre növekszik.

Az intimszféra gyakorlatilag megszűnőben

van. Az emberi kapcsolatokat ma már főként a telefon és az internet közvetíti. E-mailjeinket azonban a hatalom bármikor átnézheti, telefonjainkat újra hallgathatja. Verba non volant. Orwell 1984-e 2010-re primitív képzelgessé fajult. A valóság ismét túlszárnyal minden képzeletet.

Ráadásul, mi állampolgárok hagyjuk jóvá, sőt igényeljük növekvő kiszolgáltatottságunkat. A terrorfélelem a legfélelmetesebb

terrorintézkedéseket is legitimálhatja. S hogy min alapul a terrorfélelem? A szerzők szerint ez a legdöbbenetesebb. Szeptember 11-e óta a nyugati államokat alig érte terrorátadás. A terrorakciók áldozatainak száma eltörpül azok mellett az áldozatok mellett, akiket hivatásos katonák – demokratikus parlamentek döntései alapján – nap mint nap meggyilkolnak. Gyakorta tökéletesen ártatlanul. És bár az Al Kaidát a nyilvánosság úgy állítja be, mint egy a tudomány és a technika legkorszerűbb eszközeivel felszerelt, és egyedeiben is jól képzett, és kivételesen intelligens szervezetet. Ennek a szervezetnek a legutóbbi akci-

óját egy olyan főiskolai hallgató hajtotta végre, aki sem képzettnek, sem intelligensnek, sem felszereltnek nem mutatkozott. Bár jó félórát töltött a repülőgépen, feladatát oly dilettáns módon oldotta meg, hogy azt egy közönséges utas is megíúsíthatta. Kik és miért járják hát a boldondját velünk?

A szerzőpáros válasza egyértelmű: társadalmainkra nehéz idők várnak. Nem a pénzügyi válság miatt. Azt követheti átmeneti enyhülés is. A környezeti válság azonban nem csak tartósan ígérkezik, de kilátástalan is. 2035-re elérhetjük az elmúlt 800 ezer év hőmérsékleti maximumát. S az eddigi fejleményekből is sejthető, mi következhet...

A hatalom birtokosai választás előtt állnak: önként adják át a hatalmat azoknak, akik hajlandók és képesek a társadalom tagjainak többsége által is elfogadható irányt adni a „fejlődésnek”, vagy az állampolgárok mind nagyobb tömegeit kirekesztve, és a társadalom várható ellenállását kíméletlenül letörve egy kisszámú elit próbálja meg hatalmát a „katasztrófa utánra” átmenteni. Mintha e második a forgatókönyv bejáratása kezdődött volna meg...

A környezeti válság azonban nem csak tartósan ígérkezik, de kilátástalan is.

Röviden

Kevesebb PC fogyott

A PC-eladások ötvenöt százalékkal csökkentek tavaly Romániában, egymillió darabról megközelítőleg öt-százezerre esett vissza az értékesítés – közölte a *Mediafax*. A zsugorodás oka a magánszemélyek, a kis- és közepes cégek megrendeléseinek megcsappanása, valamint a közszférában és nagyvállalatoknál tervezett fejlesztések elnapolása volt.

Elkésztett kifizetések

Februárban 990 millió lejt utalt át a mezőgazdasági minisztérium a hazai farmereknek a 2009 szeptemberére és októberére állatonként – marhára, juhra, kecskére – járó támogatás kifizetésére. A decemberre járó 370 millió lejt február végéig fogják kifizetni – adta hírül a *Mediafax*.

Gyenge ajánlat

A tőkepiaci felügyelet (CNVM) visszautasította a Rompetrol finomító részvényenkénti 0,0625 lejes ajánlatát, amelyet a kisebbségi részvénytulajdonosoknak tett – tudta meg a zf.ro. A CNVM túlságosan alacsonynak találta az árat a cég nettó értékéhez viszonyítva, és arra kérte a Rompetrolt, hogy hétfőig változtasson ajánlatán.

Ködben a mikrocégek

Még három nap áll a kisvállalkozások rendelkezésére, hogy benyújthassák azokat a dokumentumokat, amelyek alapján áttérhetnek a profitalapú adózásra a kedvezményes háromszázalékos árbevétel-alapú adózásról, amelyet eltörölték. Az új szabályozás azonban nem egyértelmű, nem lehet tudni, mikortól alkalmazzák és hogyan – írta a *Ziarul Financiar*.

Budapesti deficit

Megfelelő lépéseket tett eddig Magyarország annak érdekében, hogy államháztartási hiányát a GDP-hez viszonyított három százalékos szint alá szorítsa a 2011-es céldátumra – állapította meg tegnap kiadott értékelésében az Európai Bizottság. Az *MTI* beszámolójából az is kiderül, hogy jövőre további intézkedésekre lesz szükség.

Dobantott a Canon

Több mint ötszörösre nőtt a fényképezőgépek iránti élnék keresletnek köszönhetően a Canon 2009-es negyedik negyedévi eredménye az előző évihez képest. A Canon arra számított, hogy a globális gazdasági fellendüléssel párhuzamosan árbevétele és adózott eredménye 2010-ben három éve első alkalommal emelkedést mutat majd az éves összevetésben is.

IMF: Mercedes helyett Daciát

Februárban érkezhethet a valutaalapi, márciusban az európai uniós hitelrészlet

Sz. Zs.

► Már csak a washingtoni jóváhagyásra vár Románia nemzetközi valutaalapi (IMF) hitelének soron következő két részlete, miután az országban tárgyaló küldöttség tegnap pozitív mértékkel zárta vizsgálódását. Ha a február közepén tartandó IMF-es igazgatótanács ülés igenlő választ ad, negyvennyolc órán belül felszabadul a készletlenti hitel 2,3 milliárd eurós összege. „Bízunk benne, hogy az IMF vezérkara értékelni fogja Románia igyekezetét” – fogalmazott Jeffrey Franks, a küldöttség vezetője. A fő-tárgyaló ugyanakkor nyomtatékosította az állami kiadások csökkentésének, illetve átcsoportosításának fontosságát. Egy hétköznapi hasonlattal élve Franks elmondta: Románia nem engedhet meg magának egy Mercedes típusú közszférát, egyelőre egy Dacia típusúval kell beérnie.

Hiteles középút

„A kiadásokat a lehetőségekhez kell szabni. Minél többet költ az állam az alkalmazottakra, annál kevesebb marad közberuházásra. Két lehetőség van a kiadások lefaragására: csökkenteni kell a fizetéseket, vagy elbocsátani az alkalmazottakat. A kor-

Fabienne Ilkowitz szerint teljesültek a megcélzott makrogazdasági mutatók Romániában

Fotó: Mediafax

mány egy középutat választott azzal, hogy befagyasztotta a béreket, és ugyanakkor leépít. Érvényesülhet egy bizonyos rugalmasság a kérdésben, ezt a választási lehetőséget bíztuk a kormányra” – összegezte mondanivalóját Franks. A lakossági fogyasztást illetően az IMF-szakember nem biztatott a kereslet

növekedésével az idei évben, megjegyezte azonban, hogy a korábban túl könnyedén hozzáférhető hitel negatívan befolyásolta a vásárlási szokásokat.

Az EU biztos utal

Március folyamán egymillióárd eurós támogatásra már

biztosan számíthat Románia az Európai Unió részéről, miután a tegnap véget ért szakértői látogatást pozitív következtetésekkel zárta Fabienne Ilkowitz, a küldöttség vezetője. „Teljesültek a megcélzott makrogazdasági mutatók, a program várakozásainkkal összhangban alakul” – fogalmazott az uniós küldött, utalva arra, hogy a közszférabeli reformok véghezvitelének jótékony hatása lesz a piacok fejlődésére.

A Világbank delegációja különösen a nyugdíj- és az egységes bértörvény kérdéseit vizsgálva úgy ítélte meg, sok helyen válik szükségessé a törvényi háttér tisztázása.

Az üzletemberek nem lelkesednek

„A magánszférának egyedül kell megtalálnia a gazdasági válságból kivezető utakat, mivel a román állam egyetlen intézkedéssel sem támogatja ezt az ágazatot. Az IMF-től (nagy valószínűséggel) befolyó 2,3 milliárd euró így nem érinti a magáncégeket” – jelentette ki Cristian Pârvan, a Román Vállalkozók Szövetségének elnöke az *Agerpres*-nek adott nyilatkozatában.

Jobb szervezést ígért Borbély

Fleischer Hilda

► Csigalassúsággal haladtak eddig a munkálatok és projektek a Környezetvédelmi és Erdőgazdálkodási Minisztériumban – fakadt ki tegnap Borbély László, a tárca vezetője. „A minisztérium költségvetése a tavalyi évre nyolcszázmillió lej volt. Ezt az összeget egyáltalán nem használták ki, összesen háromszázmilliót költöttek el, és azt is a környezetvédelmi adókból. Hát mi ez, ha nem nagyon rossz menedzsment?” – fogalmazott Borbély, aki azt is elmondta, hogy a tárca idején vezető projektjei közül a roncsprogram, valamint az európai uniós pénzek lehívása jelent prioritást. „Ezek mellett, fontosnak tekintjük azt is, hogy a környezetvédelmi alapról, olyan új tervek finanszírozásunk idén – erdősítés, a rossz szervezés miatt még mindig be nem indult Zöld ház program –, amelyek új energiákhoz juttatják majd az országot. Itt tavaly minden megállt, remélem, idén a teljes összeget el tudjuk, nyilván hasznosan, költeni” – nyilatkozta lapunknak Borbély.

Borbély László: prioritás lesz idén a roncsprogram

A szerző felvétele

Traktorok programja

A minisztérium adatai szerint tavaly megközelítőleg harminckétezer, az elmúlt öt évben pedig százhezezer roncsautót cseréltek be a romániai autótulajdonosok. A program idén vélhetőleg február második felében indul be, s bár a beadott roncsok számára felső határ nincs kiírva, azt azért megsabták, hogy új autóra, legtöbb három régi autó után kapott értékpapírt lehet felhasználni. „A vouchereket, azaz a roncsautók után kapott, 38 ezer lej értékű értékpapírokat a Nemzeti Nyomda állítja

elő, s ezekkel a programban részt vevő, bármelyik autógyártótól lehet új járgányt vásárolni” – nyilatkozta Borbély László, hozzátéve, a voucherek át-, illetve eladhatóak, és az értékpapír új tulajdonosának a roncsot nem kell saját nevére íratnia ahhoz, hogy a felhasználhassa. A program idéntől mezőgazdasági járművekre is kiterjed, a projektet a tervek szerint két részben, a környezetvédelmi alapról finanszírozzák majd.

Verespatak hadilábon

„Szabad ország vagyunk, az európai parlamenti képviselők kezdeményezhetnek bármilyen találkozót” – reagált Borbély László arra a kérdésre, hogy mit gondol Crin Antonescu feleségének, Adina Văleannek tegnapelőtti találkozásáról a Gold Corporation vezetésével. „A képviselő tudtommal két évvel ezelőtt már szervezett egy olyan találkozót, ahol a tervet ellenző nem kormányzati szervezetek voltak jelen, most szervezett egy olyan összejövetelt, ahol a Gold Corporation volt jelen. Lényegében ezek nem változtattak a tényeken, miszerint ebben a pillanatban nincs a befektetőnek egy érvényes városrendészeti engedélye, s amíg ők azt nem kapják meg, nem lehet továbblépni. Találkozókat lehet szervezni, sőt, én is egyeztettem a civil szervezetekkel jövő héten, elmegyek Verespatakra legkésőbb március elején, hogy a saját szememmel lássam, mi a faluban a helyzet, de a törvényes előírásokat be kell tartania mindenkinek” – magyarázta az ÚMSZ-nek Borbély, hozzátéve, hogy a beruházónak egy olyan környezetvédelmi hatástanulmányt kell bemutatnia, amely arra hivatott, hogy eloszlasson mindenféle kérdést. ◀

Amint a román hatóságok haladnak ez ügyben, a világbanki küldöttség visszatér egy újabb tárgyalásra.

Egymillió munkanélküli

Az IMF jóváhagyta a haladékokat a két fontos törvény ügyében: a korábbi, decemberi határidő helyett a parlamentnek márciusig kell elfogadtatnia a pénzügyi felelősség törvényét, a nyugdíjtörvényt pedig még szűk fél évig, júniusig dolgozhat. A pénzügyi legfrissebb elemzése már 2010 első évtizedére növekedést jósol a román gazdaság számára, mely az év végéig az 1,4 százalékos is elérheti. Borúlátóbb azonban a munkanélküliségi mutatók tekintetében: Jeffrey Franks szerint az első fél évben akár egymillióig emelkedhet az állástalanok száma.

Korábban beszámoltunk már róla, hogy a Moody's hitelminősítő Romániára nehezedő nagyobb nyomással számol idén a Nemzetközi Valutaalap és az Európai Unió részéről a reformok átültetésének kérdésében. Az intézet szakértői azt sem tartják kizártnak, hogy a hitelnyújtás folyamata a tervezettnél hamarabb abba maradjon, amint az ország megfelelő forrásokat talál a pénzügyi piacon. ◀

Sovány EU-s bevételek

N. V. Zs.

► Csaknem hatmilliárd lejjel járul hozzá Románia az Európai Unió költségvetéséhez 2010-ben – közölte a Pénzügyminisztérium. A 2007–2013-as időszakban Bukarest összesen 39 milliárd lejjel gyarapítja a közös kasszát, miközben 153,5 milliárdot hívhatna le (38 milliárd euró). Az uniós források elköltésének határideje 2015. december, azokat a pénzeket, amelyeket eddig az időpontig nem sikerült felhasználni, elfelejtették az ország. Nem túl biztató azonban, hogy az eddig eltelt két év alatt összesen 1,3 milliárd eurót tudott lehívni Románia, miközben 3,2 milliárdot fizetett be. A befolyó összegekből hatszázmillió euró a strukturális alapokon keresztül érkezett, 740 millió pedig a mezőgazdaságnak és vidékfejlesztésnek elkülönített keretből – írta a *Ziarul Financiar*. Bukarest rendelkezésére a strukturális alapokból 5,6 milliárd euró, mezőgazdasági és vidékfejlesztési vonalon 2,5 milliárd állt volna, ha teljesíteni tudja a pályázati feltételeket. Ez azt jelenti, hogy három százalékos sikerült behajtani a teljes összegből az időkeret egyharmada alatt. ◀

Ahol mindenkinek büdös

Faji diszkriminációval vádolja az AI a romákat kitelepítő csíki önkormányzatot

Salamon Márton László, Parászka Boróka

▶ Gettósítással, az alapvető emberi jogok megsértésével, kényszer-kilakoltatással és faji diszkriminációval vádolja a legismertebb nemzetközi emberjogvédő szervezet, az Amnesty International a csíkszeredai önkormányzatot. A Hargita megyét érintő nemzetközi botrány azért robbant ki, mert hat évvel ezelőtt egy Nagy Imre utcai ingatlanból kényszerlakhelyre költöztették a több mint harminc éve ott lakó romákat. Többségük a Tavasz utcai szennyvíztároló biztonsági zónájában kapott – ideiglenes jelleggel – fémarakkot.

Megmutatják a külföldnek

A Romani Criss roma jogvédő szervezet tiltakozott a kényszer-kilakoltatás ellen, és be is perelte az önkormányzatot. A pert azonban a kezdeményezők elvesztették. „Igen gyakori, hogy a román hatóságok figyelmen kívül hagyják a romák jogait. A Romani Criss ezért nem hagyta annyiban, és az Emberi Jogok Európai Bíróságához fordult” – tájékoztatta lapunkat a szervezet szakértője, Oana Michalache. Egy éve tart az itt kezdeményezett eljárás, és Michalache szerint akár két-három évbe is beletelhet, mire döntés születik, de a Romani Criss bízik abban, hogy már a beadvány is elég ahhoz, hogy felhívja a nemzetközi hatóságok figyelmét arra, ami a Székelyföldön a roma közösséggel történik.

A legrosszabbat akarták

A Nagy Imre utcai ingatlanban kapcsolatban Antal Attila csíkszeredai alpolgármester tegnap lapunknak elmondta: életveszélyessé vált az épület, a lakók érdekében került sor a kilakoltatásra. Az itt élő cigányok számára másik lakást – a már említett barakkokat – is biztosítottak. Azért ott, az ülepítő mellett, mert máshol nem talált arra alkalmas területet az önkormányzat. Oana Michalache ennek kapcsán lapunknak elmondta: több alternatíva is felmerült az új lakóhelyet illetően, Csíkszereda város vezetése azonban a legrosszabb mellett döntött, a szennyvízülepítő környezete rendkívül veszélyes, szennyezett környezet.

A Hargita Megyei Egészségügyi Igazgatóság (DSP) aligazgatója, dr. Bokor Márton az ÚMSZ kérdésére elmondta: senki sem tudja pontosan, milyen környezeti ártalomnak van kitéve az, aki a Tavasz utcában – az ülepítő tőszomszédságában – lakik. „A tavaly indult ugyan egy rehabilitációs program ebben a körzetben a közösségi rendőrség, az egészségügyi igazgatóság, az önkormányzat közreműködésével. Személyazonossági okmányokat kaptak, igyekeztünk őket bevonni a háziorvosi ellátásba – foglalta össze az orvos. – A legfontosabb azonban elmaradt: volt egy terv, hogy rendelőt nyitunk a barakkok közelében, és felmérjük az ott élők általános egészségi állapotát. Az önkormányzat végül nem teljesítette ezt az ígéretet, így nem tudni, milyen egészségi állapotban vannak azok, akik ott élnek.”

Élet a fertőben. Roma szülő gyerekeivel a szennyvíz-ülepítő szomszédságában

Cigánypurdék és lovasszekér. Ember és állat együtt viseli el a körülményeket

Melyik a legvidámabb barakk? A tákolmányok roma családoknak adnak otthont

A fertőzésveszélyre figyelmeztető tábla az ott lakókra nem érvényes...

Csendélet a „szargyárban”. Roma házaspár hétköznapjai Fotók: Amnesty International

Tudják, hogy fertőzött

Arra a kérdésre, mi igaz abból, hogy a biztonsági zónában élők közvetlen veszélyben vannak, Bokor nem tudott egyértelmű választ adni. „A talaj fertőzött. Tömeges megbetegedésről, például sárgaságról azonban nincs adat” – tette hozzá. Antal Attila mindezek ellenére úgy véli: a város megtette, amit meg lehet tenni. „Nemcsak az ott élő cigányokat zavarja az ülepítő szaga, a Tudor-negyedben is panaszokdnak a lakók. De ez van, így működik az ülepítő... Aztán idejönnek a Romani Criss emberei, akikről el kell ismerni, hogy profik, és nyomukban jönnek a konfliktusok – fogalmazott az alpolgármester. – Mindent megtettünk, ami megtehető volt ezekért az emberekért, többet is, mint az átlagos, adófizető csíkiaiért. Ingyen biztosítunk számukra vizet, követjük a gyerekek beiskolázását. Ha valaki tud ennél hatékonyabb módszert, hogyan enyhíthetők a cigányok problémái, jelezze”.

Az ország becsülete sérül

„A romáknak a városi ülepítő mellé való telepítése egyértelmű szegregáció” – minősítette az Új Magyar Szónak Asztalos Csaba a csíkszeredai önkormányzat 2004-es döntését. Az Országos Diszkriminációellenes tanács (CNCD) akkori tagja lapunknak elmondta, a tanács etnikai diszkrimináció címen a kényszerkilakoltatás után negyvenmillió bírságot is kirótt az önkormányzatra, amit aztán bírósági úton hatálytalanítottak. „Én akkor különvéleményt fogalmaztam meg, ugyanis magát a kitelepítést nem tartottam diszkriminatívnak, minthogy az épület (a csíkszeredai megyei kórház egykori szolgálati lakásainak helyét adó ingatlan – szerk. megj.) életveszélyes állapotban volt, bármikor ráomolhatott volna a benne lakókra. Az azonban elfogadhatatlan, hogy az ülepítő mellé telepítsék őket” – tette hozzá Asztalos. „Borítékolható, hogy Strasbourgan Románia elveszti a pert, és az Amnesty jelentése is nagy foltot ejt az ország becsületén” – szögezte le a CNCD volt elnöke.

„Mosom kezeimet”

A történetekkel kapcsolatban az ÚMSZ megkereste a Hargita megyei önkormányzat elnökét, Borboly Csabát is. A tanácselnök elhárította a kérdést azzal, hogy ez a megyeszékhely, nem pedig a megye felelőssége. „Ez az ügy Csíkszereda város ügye, nem a mi asztalunk, nem tudok erről nyilatkozni” – fogalmazott az ÚMSZ-nek Borboly Csaba.

Tavaly a Hargita megyei Csíkszentmártonban és Csíkszentkirályon robbant ki tettelegességgel fajúló roma–magyar konfliktus. A magyarok lopással, birtokháborítással vádolták a cigányokat, utcai verekedések törtek ki. Egy roma házat felgyújtottak, több cigány is a környező erdőbe menekült lakhelyéről. Borboly akkor úgy nyilatkozott: „A székely falusi közösségek több száz éves rendtartó hagyománnyal rendelkeznek, rájuk kell bízni a döntést”. ◀

Röviden

Várandós nőket támad az influenza

Az Egészségügyi Minisztérium adatai szerint az új típusú influenzával fertőzöttek száma átlépte a hétezeres küszöböt. A H1N1 vírus okozta megbetegedésben eddig 115 ember hunyt el. A szokatlanul hideg miatt lelassult a járvány terjedése, de szakértők szerint tavasszal újabb megbetegedéshullám várható. A hazai orvostársadalom jelentős része továbbra is hangsúlyozza az oltás fontosságát. Deme Judit, a Kovászna megyei Közegészségügyi Hatóság vezetője közleményben bírálta azokat az orvosokat és egészségügyi dolgozókat, akik nem népszerűsítik kellőképpen az oltás fontosságát. Az igazgató emlékeztetett, hogy a közelmúltban H1N1-es vírusfertőzés szövődményei miatt, szülés után meghalt egy gelencei asszony. Deme szerint a kismama halála után se emelkedett az oltások iránti igény, bár a terhesség második harmadától a különösen veszélyeztetett személyeknek számítót várandósoknak be lehetne adni a vakcinát. Az Egészségügyi Világszervezet adatai szerint a H1N1-el fertőzött terhes nők halálozási aránya tízszer nagyobb a lakosság többi csoportjához képest, ezért számukra fokozottan ajánlják az oltást.

Csőtörés Sepsiszentgyörgyön

Sepsiszentgyörgyön tegnap délelőtt mintegy három órán át zúdult a víz a Sajtó utca egyik alacsony nyomású vezetékéből, míg a szerelők engedélyt kaptak a csapok elzárására. Kató Béla a sepsiszentgyörgyi

Közművek Rt. fejlesztési igazgatója lapunknak elmondta: a szerdán reggel 7 óra táján eltört az alacsony nyomású vízvezeték látja el a megyei kórházat és az ott lévő dialízis központot is. Mivel a művese-központban a csőtörés időpontjában több beteg kezelése is zajlott, és mivel az orvosi eljáráshoz szükséges a víz, a szerelők nem tudták elzárni a csapokat, illetve elkezdni a javítást – magyarázta Kató. A Közművek fejlesztési igazgatója hozzátette: a város több mint hetven éves rendszerének 80 százalékát fel kellene újítani.

Tovább támad a tél

Ötven járatát törölte tegnap a vasúttársaság a rendkívüli hideg okozta technikai hibák miatt. A legtöbb vonat az ország keleti, dél-keleti részében vesztelt, de több járatot függesztettek fel a Maros-völgyében is. A CFR arra figyelmezteti az utasokat: indulás előtt feltétlenül tájékozódjanak az információs irodáknál az utazás feltételeiről. Ahol járnak a vonatok, a menetrendhez képest átlagosan hatvan perces késésre kell számítani.

Lesz Széchenyi utca Szatmáron

A szatmári Erdélyi Kárpát Egyesület szervezésében lesz Széchenyi-faültetési akció, valamint napirendre kerül egy szatmári utca Széchenyiről való elnevezése. Kereskényi Gábor alpolgármester lapunknak elmondta: a mostani helyzetben, az RMDSZ kormányzati szerepvállalásakor, jó esély van rá, hogy ismét a reformmozgalom nagy vezérének nevét viselje egy utca.

Röviden

Egyetlen napos volt Lenin „feltámadása”

Eltűnt tegnap reggelre Vlagyimir Iljics Lenin a bukaresti Szabad Sajtó Háza előtti talapzatáról. Mint arról tegnapi lapszámunkban beszámoltunk, az ezúttal nem bronzból öntött, hanem csupa romlandó anyagból, egyebek között édességekből összerakott szobor elkészítésének ötlete Ioana Ciocan képzőművész fejében fogant. Kedden reggel a mai Szabad Sajtó Terén a még le nem bontott talapzatra ismét elhelyezték a Szovjetunió első vezetőjének szobrát. A mostani Lenin három méteres, rózsaszínű, alkotója csupa romlandó anyagból, rizsszemekből, árpakásából készítette, és csokoládéval vontatta. Szíve szerint két hétig akarta volna ott tartani alkotását, de az illetékes hivatal csupán egy napra engedélyezte a köztérre állítást.

Huszonötezer látogató

Egy hatodik osztályos fiú, Laczkó-Pap Zsolt lett a Csíki Székely Múzeum Egyiptom művészete a fáraók korában című kiállításának huszonötezer látogatója. Laczkó-Pap Zsolt, a gyergyóremetei Balás Jenő Általános Iskola tanulója szerda délelőtt, iskolatársaival együtt érkezett a kiállításra, ahol a nevére kitöltött díszlevelet és egy kiállításról szóló katalógust kapott ajándékba.

Jelentések egy korról

Cseke Gábor *Jelentések magamról* című önéletrajzi jelentőségű könyvét mutatták be kedden, a kolozsvári Gaudeamus könyvesboltban. „Nagyon kevesen írnak úgy a megbukott kommunista korszakról, hogy közben feltárják akkori önmagukat. Ez a fajta írói magatartás elengedhetetlenül szükséges ahhoz, hogy a most felnövő generáció több információval a birtokában ítélhessen meg egy olyan korszakot, amelyikben még nem, vagy csak nagyon keveset élt” – mondta a szerzőt méltató és a könyvet ismertető Demény Péter szépiró.

Kopjafa Bolyai Jánosnak

Bolyai János halálának 150-ik évfordulóján kopjafát avattak tegnap Marosvásárhelyen, a református temetőben a matematikus eredeti sírhelyénél. A megemlékezésen Wessely Tibor és Oláh-Gál Róbert matematikusok, Bolyai-kutatók méltatták a nagy előd életművét, Csegzi Sándor alpolgármester, fizikus, az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság Maros megyei szervezetének elnöke, a Bolyais Öregdiákok Baráti Köre, diákok, matematikusok, egyetemi kutatók emlékeztek Bolyaira. A kopjafát Bandi Árpád készítette, több korosztály, kis- és öregdiák is rajtahagyta kézznyomatát egy-egy vésőróvással.

Érintésnyire a múlt

Érintőképernyős infopulttal kapcsolódott Marosvásárhelyen a Teleki-Bolyai Könyvtár. A modern felszereléshez a Rotaract Téka kezdeményezésére, a Rotary Téka jóvoltából jutott hozzá a könyvtár.

Antal Erika

A Teleki Téka ideiglenes kiállítótermében elhelyezett érintőképernyős infopult a könyvtárról szóló fontos tudnivalók, érdekességek lesznek elérhetőek: iniciálékat, nyelvelmékeket, régi térképeket, ritka kiadványokat, ősnymtatványokat „lapozgathatnak” azok az érdeklődők, akik az idegenvezető által elmondottakon túl szeretnék még jobban elmélyülni a gyűjtemény megismerésében. Lázok Klára, a könyvtár munkatársa, a Rotaract projektvezetője az ÚMSZ-nek elmondta, az ifjúsági szer-

Az érintő képernyős infopult a könyvtárról szóló fontos tudnivalók, érdekességek lesznek elérhetőek

vezet „Téka-projektjének” része a most megvásárolt felszerelés, amit a bejárat fölötti bagoly restaurálása előzött meg, a Felsősziget fesztiválon szervezett Fizess egy sörrel a bagolynak! elnevezésű sikeres kezdeményezéssel. „Az ifjakat tömörítő Rotaract kezdeményezését felvállalta a Rotary Téka szervezet, amely a novemberi jótékonyági bál bevételéből teljes egészében finanszírozta a képernyő beszerzését” – magyarázta la-

punknak a projektvezető, aki elmondta azt is, hogy hamarosan a szofterre pályáznak, azt ugyanis elkészíteni külön kiadást jelent. A tartalmát a könyvtár munkatársai állítják össze, a programot pedig a Székelyföld kulturális-turisztikai interaktív térképét is készítő székelyudvarhelyi Konnert-film Kft. „Az ötlet a British Library, a Louvre, vagy a budapesti Szépművészeti Múzeumban tett látogatásaink során született, hiszen

ezek példaértékű európai kulturális intézmények, amelyek a modern technika eszközeit is használják” – mondta Lázok Klára, aki a virtualitáson keresztül vezetné vissza a könyvekhez, az írott kultúrához a látogatókat, elsősorban azokat a fiatalokat, akiknek a számítógép már hozzátartozik a mindennapi életformájukhoz. Az érintőképernyős infopult, a tervek szerint a turisztikai idény előtt már használható lesz. ◀

A lógyógyászat „regénye”

Kovács Zsolt

A székelyföldi állatgyógyászat történetéről írt olvasmányos könyvet Dr. Sikó Barabási Sándor, háromszéki főállatorvos. A sepsiszentgyörgyi könyvtár Gábor Áron termében bemutatott *Ha az lónak tetemi reszketnek...* című könyvet 25 éves kutató és gyűjtőmunka után összegezte a szerző. A népi állatgyógyászat hagyományait, népies kifejezéseket, felfogásokat és hiedelmeket bemutató mű a Csík-szeredai Státus Kiadó gondozásában jelent meg, a Magyar Állatorvosok Világszervezete és a Kovászna valamint Hargita megyei tanácsok támogatásával. Dr. Sikó Barabási Sándor elmondta: a könyv központi témája ugyan az állatorvoslás, de az mégsem kimondottan állatorvosoknak, szakembereknek szóló szakkönyv, hanem történeti és néprajzi jellegű kötet. Azoknak szól, akik szeretik az állatokat és érdeklődnek Székelyföld története, néprajza iránt. A könyv első részében egy 16. századi csík-somlyói, állatgyógyászattal foglalkozó kézirat, a második részben dr. Sikó Barabási Sándor, a Kovászna Megyei Állategészségügyi Igazgatóság vezetője huszonöt évi pályafutása során összegyűjtött történeti olvashatóak. ◀

Román–magyar–magyar kultúrösszefogás

ÚMSZ

A műemlékvédelem, a kulturális, kortárs irodalmi és műfordítói csereprogramok terén szeretne szorosabb együttműködést Románia és Magyarország kulturális intézményei között Kelemen Hunor. A kulturális tárcavezető ezekről az elképzeléseiről, jövőbeli terveiről tárgyalt Füzes Oszkár, a Magyar Köztársaság romániai nagykövetségével, Bretter Zoltánnal, a Bukaresti Magyar Kulturális Központ igazgatójával és Dr. Balázs Áron sajtóattásával, tudtuk meg a minisztérium közleményéből.

A minisztériumban lezajlott látogatáson Kelemen Hunor megköszönte a magyarországi fél eddig nyújtott támogatását, és említést tett arról a nemrégiben megszervezett budapesti látogatásról is, amelynek keretében a magyar kormánytól tájékoztatást kért a kulturális pályázati lehetőségekről, kiírásokról. „A magyar-román kulturális kormányközi együttműködést az RMDSZ indította el a '90-es években, azonban az azóta elhalványult. Újra kell gondolnunk, új alapokra kell helyeznünk és ki kell bővítenünk ezt az együttműködést” – jelentette ki a kultu-

rális miniszter, aki részletesen ismertette elképzeléseit az elmúlt években feledésbe merült egyhetes kulturális csereprogram folytatásáról, amelynek révén Magyarország városaiiban a román kultúrával, Romániában pedig a magyar kultúrával ismerkedhetnek meg az érdeklődők. „Ennek a projektnek mindkét országban kedvező visszhangja volt, ezért érdemes volna felélesztésük. Ugyanakkor egy új kulturális megállapodást is kellene kötnünk, talán még ebben az évben” – hangsúlyozta Kelemen Hunor.

A találkozáson Füzes Oszkár nagykövet a magyar kormány hivatalos meghívását erősítette meg a február végén, Magyarországon megszervezendő Duna-csúcsra, amelynek egyik fontos témája a román-magyar kulturális-szellemi együttműködés megerősítése.

Bretter Zoltán, a kulturális központ vezetője, a miniszter kortárs irodalmi művek fordításával kapcsolatos felvetésére elmondta, ezen a téren a magyarországi és romániai műfordítói műhelyek tevékenységének támogatását tekinti célszerűnek, az alkotók támogatása mellett pedig a művek kiadásának finanszírozása is fontos, tette hozzá. ◀

Francia mesterművek Pesten

Kánya Gyöngyvér, Budapest

Híd a vízililiomos tó felett, az egzotikus dzsungelben egy lóra támadó jaguár, a modern városi környezet inspirálta finoman kidolgozott ipari formák, Monet, Renoir, Gauguin és Cézanne, vagyis a 19. és 20. század francia mestereinek ötvenöt művéből nyílik ma kiállítás a Szépművészeti Múzeumban, Budapesten. A hat évtized különféle irányzatait képviselő, legjelentősebb alkotók munkái, a moszkvai Puskin Múzeumból érkeztek a magyar fővárosba, ahol Degasztól Picassóig címmel egészen április 25-ig láthatók. „Régi vágyam volt, hogy a világ legnagyobb francia anyagával rendelkező Puskin Múzeum java itt látható legyen. De megvallo, ez nem volt

egyszerű. A két ország kulturális minisztereinek közreműködése is kellett hozzá, illetve nyár, mintegy cserébe, a Szépművészeti Múzeum Régi Képtára anyagának remekművei vendégszerepelnek Moszkvában” – mondta Baán László, a Szépművészeti Múzeum főigazgatója. A 19. század közepétől a 20. század elejéig tartó időszakot bemutató tárlat a korszakban megjelenő művészeti irányzatok egymásutánosságát, párhuzamosságát érzékelteti, a lehető legnagyobb nevek: Manet, Courbet, Van Gogh, Matisse műveinek segítségével, valamint a két kiváló orosz műgyűjtő Ivan Morozov és Szergej Scsukin előtt is tiszteleg, két kiállítóteremben, nyolc egységre bontva. Az első teremben Corot *A fürdőző Diana* című képe

üdvözlöli a látogatót, majd végigsétálva a realizmus, a Barbizoni iskola és az impresszionisták tájképeinek színes világán, eljut Cézanne egészen egyedi ábrázolásához, aki naturalista szemléletével a korábbi folyamatok lezárójának, s mintegy az új elindítójának tekinthető, így tökéletes átvezetés a következő terembe és a modernizmusba. A Ión piramisban Gauguin Tahitin készült csupaszín festményei fogadják a látogatót, majd a szimbolizmus irányzata, a Fauve-ok, vagyis a „vadak” következnek, hogy végül bepillant-hassunk az avantgárd elindulásába is, például Henri Rousseau vagy éppen a két korszakába még nem lépő Pablo Picasso asztalra támaszkodó akrobatáinak segítségével. ◀

A kiállított munkák a moszkvai Puskin Múzeumból érkeztek

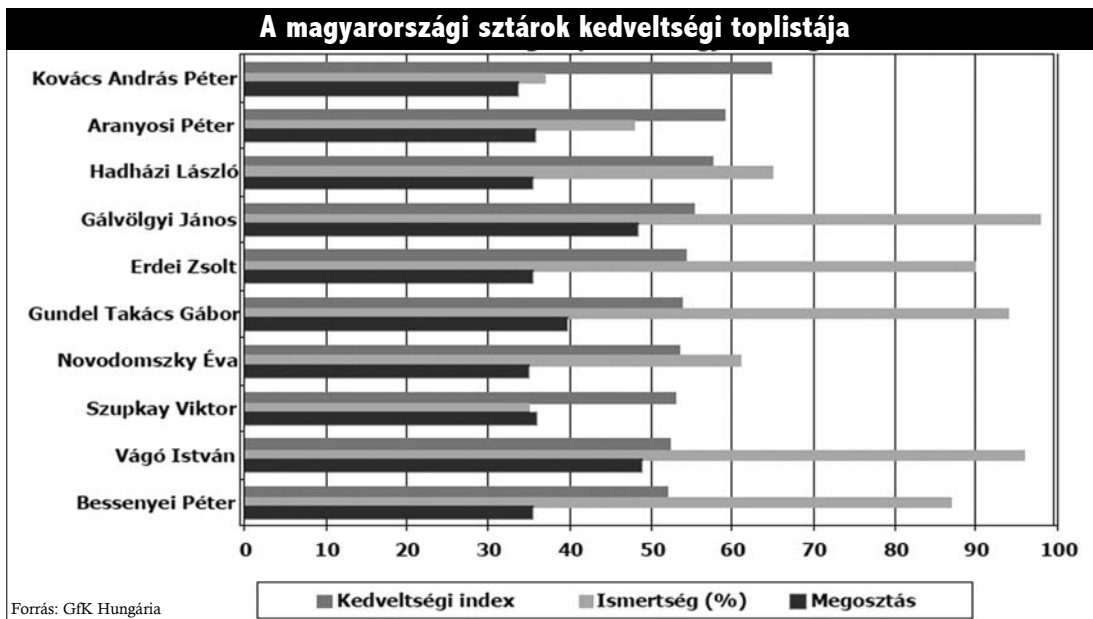
A szerző fékvétele

Közvéleményezett sztárok

Az elemi végzettséggel rendelkező nőknek Cătălin Măruță, az intellektuáltársadalomnak Mircea Badea a kedvence – derül ki a romániai sztárok rokonszenvidex felméréséből. Magyarországon a stand-up comedy műfaj képviselői vezetnek a toplistát.

F. I.

Bár a gazdasági recesszió hatására néhány nagy név eltűnt a képernyőről, a sztárok körüli rivaldafény úgy tűnik csöppet sem halványult. A Pro Tv-n futó *Divertis* tavaly 400 ezer euróval többet hozott, mint 2008-ban, akárcsak Mircea Badea *A sajtó szájában* (In gura preseii) című műsora. Cabral és Mircea Solcanu *Éjszakai mesék* (Povești de noapte) című műsora közel kétmillió eurót termelt, míg Teo idejében csupán 1,5 milliót. Mivel a bevételek szorosan összefüggnek a nézettséggel, a csatornáknak fontos tudni, hogy az általuk futtatott sztárok hogyan állnak az ismertségi/kedveltségi ranglétrán. Alább a romániai (Exact által megadott) és magyarországi (GfK Hungária által közölt) eredményeket mutatjuk be.

Măruță vs. Badea

A hazai sztárok legkedveltebbjei a Prima Tv *Cronica Cârcotașilor* című műsorát vezető Șerban Huidu és Mihai Găinușă, akik minden korosztályban „jó jegyet” kaptak, bár a gyengébbik nem kevésbé kedveli őket. Abszolút kedvenceknek tekinthetők viszont a közép- és felsőfokú végzettséggel rendelkező 45-49 év közötti férfiak körében. A 35-44 illetve 45-49 éves korosztálynak legjobban a Pro Tv *Divertis*-e nyerte el a tetszését, míg a 25 éves tévénezők körében az Antena 1 *Jó reggelt Răzvanul és Dani* címmű matinéját vezető Răzvan Simion és Dani Oțil a kedvenc. Mircea Badea a főváros értelmiségi körében gyűjtött babérokat, viszont a rokonszenvidexen sokat csorbit, hogy az elemi vég-

zettséggel rendelkező nők körében ő a legantipikusabb tévés személyiség. A csoport nagy kedvence Cătălin Măruță és Mădălin Ionescu, a női sztárok között pedig Gabriela Cristea vezeti az elemi végzettséggel rendelkező nők kedveltségi listáját, ám Mihaela Rădulescu és Andreea Marin Bănică villogásaiból furcsa mód elegük van. Rădulescu egyébként csak azoknak a hölgyeknek a favoritja, akik csak minimális időt töltenek a tévékészülékek előtt, akkor is a Kanal D, Antena 1 és Acasa TV nézőtáborát erősítik.

Dumabarárt magyarok

A magyarországi sztárok kedveltségi toplistáját a stand-up comedy műfaj képviselője, Kovács András Péter vezeti. Őt dumakollégái, Aranyosi Péter és Hadházi László valamint

Gálvölgyi János követik. A sztárméricskélés egyik megállapítása, hogy Gálvölgyit és Vágó Istvánt sokkal jobban kedvelik a férfiak, mint a nők. A legismertebb magyarországi hírességek listáját Gálvölgyi János, Till Attila illetve Boros Lajos vezetik – őket az internetezők majdnem száz százaléka ismeri. Szintén magas ismertségnek örvendhet Palik László és felesége, Marsi Anikó is. A megkérdezett férfiak két sztársportolót is a kedvenceik között tartanak számon: Erdei Zsoltot és Talmácsi Gábort. A nőknek sokkal inkább Szinetár Dóra és Kovács Áron jön be.

Győzike, Kizsel Tünde és Benkő Dániel az internetezők szerint túl sokat szerepel a médiában, ezért unalmassá váltak így ők a legkevésbé kedvelt sztárok – derül ki a GfK Hungária felméréséből.

Száz szó

Zúzdásokat szenvedett az izraeli Legfelsőbb Bíróság elnöke, amikor egy cipővel megdobták. Egy ötvenes férfi felállt a közönség soraiból, majd cipőit egymás után a főbíró felé dobta, s az egyikkel homlokra találta. Közben azt kiabálta: „korrump!”.

Az örök a földre teperték a férfit, akit a bíróság egyik döntése háborított fel. Hétfőn egy szudáni férfi próbálta eltalálni cipővel a szudáni elnököt, Omar al-Beshir-t, ám célt tévesztett. A cipődobálás mint vélemény-kifejezési módszer egy iraki újságíró révén vált ismertté. Muntazer al-Zaidi George Bush utolsó bagdadi látogatásán hajította a cipőit az elnök felé, Bush azonban sikeresen elhajolt.

Ez az elhajlás volt egyetlen sikeres iraki akciója.

(szűcs el)

Röviden

Turcescu: Rodica Culcer lesz a TVR igazgatója

Robert Turcescu, – akiről a sajtó az utóbbi időben elhíresztelte, hogy a Román Televízió Társaság (TVR) igazgatója lesz – az *Academia Cațavencu* című satirikus lapnak adott interjújában azt nyilatkozta, hogy a TVR vezérigazgatói székét Rodica Culcer fogja megkapni. „Senkinek nem tettem ilyen jellegű ajánlatot, és én sem kaptam semmiféle felkérést. Fogalmam sincs, hogy Turcescu úr mire alapozza kijelentését” – nyilatkozta a Mediafax hírügynökségnek Culcer, aki jelenleg a köztvéni-információs és sportműsorokért felelős igazgatója. A sajtó az elmúlt időszakban Robert Turcescu, Valeriu Turcan, Florin Călinescu és Brândușa Armanca személyét is nevesítette Alexandru Sassu jelenlegi igazgató helyére.

Postafiók

„Volt, van, lesz egyszer egy falu”

Volt, van, lesz egyszer egy falu. Ősidők óta Nyárádmagyarós a neve. A Kis-Nyárad felső folyásánál, a Bekecs lábánál terül el. Fontos, hogy domborzatára a magas dombvidék és a hegyvidék egymásba simulása jellemző. Ez a falu nemrég még arról volt híres, hogy az „átkosban” is Nyárádselyével, Torboszlóval együtt nyolcvan tagú néptáncgyűjtést tudott a bukaresti Lipszani-ban levő színpadra kiállítani, és, egyedülállóan Európában, már csak itt táncolják a Mőga, Kádár, Gálfi házaspárok a néprajzi körökben jól ismert „cséptáncot”. E néptánci tevékenységnek a bizonyítéka a faluban még mai is létező, táncoló, „hagyományörző csoport”.

Marton Jenő,
Nyárádmagyarós

Médiagnózis

Megrendült mediabizalom

Az Eurobarometer Közvélemény-kutató Intézet nemrégiben közzétett egy újabb beszédes jelentést, mely szerint Romániában mélyrepülésben van a televízióba vetett bizalom. Az embereknek immár csak 61 százaléka hisz ebben a médiatípusban – míg a tavaly ez az arány a 70 százalékot is felülmúlta. Hiába, 2009 választási esztendő volt, és, sajnos, köztudomású: ilyenkor a domináns médiák eléggé el szokták áztatni magukat, és azok az emberek is észreveszik az általuk közvetített információk hamis mivoltát, akik nem túlzottan kritikusan viszonyulnak a televízió adásaihoz. A tudatosabb médiafogyasztók azonban már rég észlelheték azt, hogy a tévé már közel egy évtizede erkölcsi mélyrepülésben van, és inkább a független bloggerek, vagy a vehemensebb napilapok érintettek csak érzékenyebb témákat. A televízió, és itt főleg a kereskedelmi adókra gondolok, sajnos, legtöbbször beérte olcsó és semmitmondó, de nagy visszhangú sztárbotrányok bemutatásával, gagyi showműsorokkal – amiket általában nagyon is átlátszó szexuális utalásokkal igyekeztek nézettebbé tenni. Viszont gyanítom, hogy a nézők bizalmának a megrendülése nem amiatt következett be, hogy tudatosult bennük a televízió manipulatív oldala, és ráláttak arra, hogy ez a multimédiás iparág tulajdonképpen buta közterek felhasználásával vezet az orráról fogva

egy egész nemzetet, hanem inkább politikai okai lehetnek ennek a hangulatváltozásnak. Arra gondolok, hogy a nemrég lezajlott államelnöki választásokat elvesztő Szociáldemokrata Párt hívei ábrándultak ki nagy hirtelen a tévénezésből, mert a médiát a PD-L-vonal uralta, úgy üzenetben, mint időben, tehát azoknak, akik számára nem volt rokonszenves Băsescu és a munkacsoportha, elpártoltak a tévé-adóktól, és az ő értékeiket promováló rétegsajtóhoz fordultak. Főleg az interneten figyelhető meg ez a tendencia, hogy „gettósodnak” a közösségek, tehát mindenki saját értékeit képviselő honlapokat látogat, de az írott sajtótermékek kiválasztásánál is tetten érhetjük ugyanezt a trendet. Úgyhogy szerintem ez a statisztika nem azt jelzi, hogy tudatosabbá váltak a hazai tévénezők, hanem csak azt, hogy hatalmasat veszítettek eddigi tudatosságukból, eddigi józanságukból. A kereskedelmi tévé, mint olyan erkölcsileg már rég lejáratotta magát, tulajdonképpen bulvármédiává süllyedt, támogatók gyanús aurája szövődött közéje, a közszolgálatot meg mindig körbelegte a politika keserű füstje. A médiafogyasztók közül meg sajnos kevesen vannak felkészülve arra, hogy érzékeljék kedvenc médiájuknak a lekötözöttségét, és a jelentés azt bizonyítja, hogy egyre kevesebben maradnak...

Péter Árpád

Kizárja az EBU az MTV-t?

Kánya Gyöngyvér, Budapest

Leállíthatja a hírcsere-szolgáltatást, elveheti az értékesített sportesemények közvetítési jogát, és akár ki is zárhatja tagjai közül a Magyar Televíziót az Európai Műsorszolgáltatók Szövetsége (EBU), ha a magyar köztelevízió nem tudja rendezni több hónapja felgyülemlett tartozását. A világ legnagyobb médiaszövetsége a múlt hét végéig adott haladékokat az összeg átutalására, de a Magyar Televízió egyre súlyosabb anyagi helyzetére való tekintettel, a médiaszövetség egyelőre késznek mutatkozik a halasztás elfo-

adására. A köztelevízióknak a tavalyi év utolsó negyedévében 2,5 milliárd forintos forráshiánya keletkezett. Ősszel a kuratórium engedélyezte a beruházási hitel felvételét, 2010-re azonban elvesztette összköltségvetésének 35 százalékát. Az MTV az EBU és a kuratóriumi elnökség jóváhagyásával arra kényszerült, hogy megpróbálja értékesíteni a 2010-es dél-afrikai labdarúgó világbajnokság 64 mérkőzésének 2007-ben megszerzett magyarországi közvetítési jogát, s az ebből származó bevételből fizesse vissza tartozását. A javaslat azonban a napokban elbukott.

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
 Cím:.....

 tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
 Postacím: 014820 București, Piața Presei Libere nr.1,
 O.P. 33, C.P. 17
 * A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

Gólképtelen a Liverpool

Labdarúgás

Hírösszefoglaló

► Tovább gyengélkedve képtelen volt a gólszerzésre a Liverpool az angol labdarúgó Premier League 22-ik fordulójának keddi játéknapján: 0-0-ra végzett a Wolverhampton otthonában. A Fulham 2-0-ra kikapott a Tottenham londoni pályáján, a Bolton Wanderers 1-0-ra legyőzte a Burnley-t, a sereghajtó Portsmouth pedig hazai pályán remizett a West Ham Uniteddel, 1-1. Tegnap Aston Villa-Arsenal, Chelsea-Birmingham, Blackburn Rovers-Wigan Athletic és Everton-Sunderland mérkőzések szerepeltek a késő esti műsorban. Az AS Róma után a Fiorentina is bejutott a legjobb négy közé az Olasz-kupában. De Rossi 74. percben szerzett góljával a firenzeiek 1-0-ra nyertek a Catania ellen. Tegnap AC Milan-Udinese negyeddöntőt rendeztek, ma pedig Internazionale-Juventus összecsapással zárul a küzdelem a legjobb nyolc között. Utóbbi találkozóra nem fogják megnyitni a vendégszektort, mert a torinói szurkolók az elmúlt időszakban rasszista megjegyzésekkel sértették az Inter támadóját, Mario Balotellit. A Juventust a mostani szezonban már többször büntette meg a szövetség is rasszista drukerei miatt. Amint az várható volt, a VfL Wolfsburg klubvezetése megvált Armin Veh edzőtől. A német Bundesliga-bajnok 48 éves trénerét azonnali hatállyal menesztették, miután a csapat vasárnap hazai pályán 3-2-re kikapott a Kölnből, s ezzel sorozatban kilencedik tétmeccsén maradt nyertelen. Az ideiglenesen kispadra ültetett Lorenz-Günther Köstner sincs irigylésre méltó helyzetben, hiszen a címvédő 19 forduló után a tizedik, 17 ponttal a listavezető Bayer Leverkusent megelőzte. ◀

Federer–Murray-döntő az Openen?

Tenisz

T. J. L.

► A Melbourne-ben zajló ausztrál nyílt teniszbajnokság tizedik játéknapján kialakult az egyesek elődöntőinek párosítása. A hölgyeknél az amerikai Serena Williams (1.) a kínai Na Li-vel (16.), Justine Henin pedig a szintén kínai Csie Csenggel játszik a döntőbe jutásért. Tegnap Na Li óriási meglepetésre 2-6, 7-6 (4), 7-5-re nyert az amerikai Venus Williams (6.) ellen, és pályafutása során először jutott egy Grand Slam-torna elődöntőjébe.

A férfiaknál Roger Federer (1.) a francia Jo-Wilfried Tsongával (10.), a horvát Marin Čilić (14.) pedig a skót Andy Murray-jel (5.) csatázik a fináléba jutásért. Federer meglepően simán intezte el az orosz Nyikolaj Davigyenkót (6.) aki megnyerte ugyan az első játszmát (6-2), de elvesztette a következő hármát (3-6, 0-6, 5-7). Annál drámaibb volt a másik negyeddöntő, amelyben Tsonga nyolc perc híján négyórás csatában 7-6 (8), 6-7 (5), 1-6, 6-3, 6-1-re nyert a szerb Novak Djokovic (3.) ellen.

A magyar juniorok egyesben továbbjutottak, Babos Tímea (1.) 6-4, 6-7 (2), 6-1-re verte az orosz Anna Arina Marenkót, Fucsovics Márton (6.) pedig 6-3, 6-3-ra az argentin Renzo Olivót (11.). Babos a cseh Kristyna Pliskovával játszik a legjobb négy közé jutásért, Fucsovics pedig az első számú kiemeltet, a svéd Daniel Bertát 6-2, 6-1-re leiskolázó argentin

Benjamin Mitchell-lel. Babos párosban Gabriela Dabrowskival már elődöntős: az első helyen kiemelt magyar-kanadai duó a döntő rövidítésben több mérkőzéselődőn nyert a

Goldfeld–Keys amerikai kettőssel szemben. Szintén a junioroknál Cristina Dinu nem jutott túl a negyeddöntőn, miután 6-3, 6-3-ra kikapott a brit Laura Robsontól. ◀

Roger Federer simán intezte el az orosz Nyikolaj Davigyenkót. Fotók: Agerpres

A legjobb négy között a lengyelek

Kézilabda

Turós-Jakab László

► A lengyel válogatott bejutott a legjobb négy közé az ausztriai férfi kézilabda Európa-bajnokságon, miután a középdöntő keddi játéknapján hatalmas csatában 35-34-re nyert a cseh csapat ellen. Az összecsapás 23 alkalommal jegyeztek döntetlen állást, a lengyel Bielecki és a cseh Jicha is egyformán 7 gólig jutott. Ugyanabban a csoportban a franciák simán győztek a szlovénok (37-28), a spanyolok pedig a németek ellen (25-20), s kettejük mai összecsapása dönti el a második elődöntőt. Az innsbrucki II. középdöntő-csoportban az állás a következő: 1. Franciaország 7 pont (106-94), 2. Lengyelország 7 (124-115), 3. Spanyolország 5, 4. Szlovénia 2 (127-138), 5. Csehország 2 (116-128), 6. Németország 1. A bécsi I. középdöntő-csoport legszorosabb mérkőzését kedden Dánia és Norvégia vívta. Utóbbiak 11-6-ra és 19-14-re vezettek, s az 59. percben is 23-22-re. A hajrá azonban a címvédő dánoknak sikerült jobban, Hansen és

Eggert-Jensen góljaival fordítva nyertek 24-23-ra. A horvát-osztrák összecsapás a 49. percben még 19-19-re állt, de aztán érvényesült a papírforma, és előbbieket 26-23 arányban ke-

rekedtek felül. Amint az várható volt, Izland simán legyőzte Oroszországot (38-30), így a továbbjutásról a döntés a mai utolsó fordulóra maradt. Horvátország (7 pont) vezet Izland

(6p, 128-115), Dánia (6p, 113-107), Norvégia (4p), Ausztria (1p) és Oroszország (0p) előtt, a norvég-izlandi és horvát-dán összecsapások döntenek a két elődöntős felől. ◀

A lengyel kézis fiúk a középdöntő keddi játéknapján hatalmas csatában 35-34-re nyertek a cseh csapat ellen

► Röviden

Afrika Kupa: Békülnének az egyiptomiak az algériaiakkal

Az egyiptomi sajtó az algériaiak elleni mai Afrika Kupa-elődöntőt megelőzően megbékélésre szólított fel. A lépés magyarázata az, hogy a két futballválogatott novemberi világbajnoki selejtezői idején történt rendbontások miatt megromlott a viszony. Akkor kisebbfajta futballháború tört ki Egyiptom és Algéria között. A két válogatott azonos ponttal és gólkülönbséggel végzett selejtező-csoportja élén, ezért rájátszásra került sor semleges helyszínen, Szudánban, ahol az algériaiak nyertek. Az azt megelőző egyiptomi mérkőzés előtt a vendégeket megfélemlítették, buszukat kövekkel dobálták meg, több játékos megsérült. Ezúttal a buzdíto jellegű, fűtött hangulatú írások helyett visszafogott beharangozók jelentek meg, a *Róz el-Jiszef* című hetilap a mai találkozót "testvérek közötti mérkőzésnek" minősítette.

Gyorsaságimotoros vb : Talmácsi az ideiglenes névsorban

Elkészült a 2010-es gyorsaságimotoros-világbajnokság ideiglenes nevezési listája, amelyen egyetlen magyar, Talmácsi Gábor található. Talmácsi a 250 kcm-t felváltó új kategóriában, a Moto2-ben érdekelt az idén. Talmácsi, aki 2007-ben világbajnok, 2005-ben és 2008-ban bronzérmes lett a 125 kcm-esek között, tavaly pedig a MotoGP-ben versenyzett, az idén a Speed Up csapat színeiben száguldozik majd.

Úszó Eb a Dunán?

Elképzelhető, hogy a *Duna Televízió* közvetíti az *MTV* helyett az augusztus 4. és 15. között Magyarországon megrendezendő úszó-Európa-bajnokságot. Az eshetőségről Riskó Géza sportfőszerkesztő beszélt tegnap az *MTI* megkeresésére, azt követően, hogy a kisebbik közszolgálati tévé december közepén ebbéli szándékát már sajtóközleményben tudatta a Magyar Távirati Irodával. A kérdés azért időszerű továbbra is, mert változatlanul bizonytalan az Eb-közvetítés, a Magyar Televízió visszavonta garanciáját, ami pedig a kontinensviadal megrendezésének egyik alapfeltétele volt. Ennélfogva pedig elvethetik a sugárzási jogot az *MTV*-től.

Ma mutatják be az új Ferrarit

Ma mutatják be az idei világbajnokságra készült új Forma-1-es Ferrarit. A maranellói bemutaton ott lesz az olasz istálló két pilótája, a brazil Felipe Massa, és a tavaly leszerződött kétszeres világbajnok spanyol Fernando Alonso, továbbá a teljes vezérkar, Luca di Montezemolo elnökkel az élen.

NBA: rekordot ért az újabb egy pontos dallasi siker

A Dallas Mavericks újabb egy pontos sikerével rekordot állított be a Milwaukee Bucks elleni meccsén az észak-amerikai profi kosárlabda-bajnokság (NBA) keddi játéknapján. A 108-107-re diadalmaskodó texasi gárda sorozatban a tizedik olyan meccsét nyerte meg, amikor egy pont döntött a győzelem sorsáról. Hasonló szériára egyedül a néhai St. Louis Hawks volt képes az 1959/1960-as idényben.

Vancouver 2010: rekordra készül az amerikai hokibiró

Az amerikai Dennis LaRue lehet a világon az első jégkorongbíró, aki 22 év átfedéssel vezet mérkőzéseket olimpián. Az 51 esztendő s ípmester már az 1988-as calgaryi játékokon is bíraskodott. Mivel az azt követő évben bekerült az észak-amerikai profiligába (NHL), ezért legközelebb csak 2002-ben, Salt Lake Cityben nyílt lehetősége újra ötkarikás játékokon közreműködni. Aztán 2006-ban, Torinóban is ott volt, most pedig tagja a vancouveri keretnek. LaRue az NHL-ben eddig közel 900 alapszakasz- és kereken 50 playoff-találkozón fújta a sípot.